

2024

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Thaumatotibia leucotreta

Thaumatotibia leucotreta (ARGPLE) - <https://gd.eppo.int>

Υπουργείο Αγροτικής

Ανάπτυξης & Τροφίμων

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής

Παραγωγής – Τμήμα Φυτοϋγειονομικού

Ελέγχου

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Thaumatotibia leucotreta

Αθήνα 2024

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής - Τμήμα Φυτοϋγειονομικού
Ελέγχου

Λεωφ. Α. Συγγρού 150, Καλλιθέα, Τ.Κ. 17671, Αθήνα

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή & στόχοι.....	6
2. Νομικό πλαίσιο.....	7
3. Διεθνή Πρότυπα Φυτοϋγειονομικών Μέτρων – ISPMs της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC/FAO)	8
4. Πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό προτεραιότητας.....	9
4.1. Ταξινόμηση.....	9
4.2. Προέλευση και κατανομή	9
4.3. Μορφολογία.....	10
4.4. Βιολογία και κύκλος ζωής	12
4.5. Συμπτώματα και βλάβες	13
4.6. Μέσα εισαγωγής και διάδοσης	14
4.7. Έλεγχος.....	15
5. Ξενιστές	16
6. Ρόλοι και αρμοδιότητες φορέων.....	18
7. Εκτίμηση κινδύνου	23
8. Προληπτικά μέτρα της ΕΕ για την αποφυγή της εισαγωγής και της διασποράς του <i>T. leucotreta</i>	23
9. Ετήσιο Πρόγραμμα επισκοπήσεων σε περιοχές της χώρας	25
10. Επίσημη επιβεβαίωση κρούσματος του επιβλαβούς οργανισμού - διαδικασίες, ενέργειες και μέτρα	27
11. Μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.	27
12. Μέτρα εξάλειψης και ελέγχου του <i>T. leucotreta</i>	29
13. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων	32
14. Κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας.	33
15. Δράσεις κατάρτισης	33
16. Αναγκαίοι οικονομικοί πόροι.....	33
17. Εθνικό Επίσημο Εργαστήριο Αναφοράς της Χώρας για το <i>Aromia bungii</i>	34
18. Αξιολόγηση και επανεξέταση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης	34
19. Κριτήρια για την κήρυξη εξάλειψης / αλλαγής πολιτικής	34
20. Βιβλιογραφία.....	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	37

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	50
--------------------	----

1. Εισαγωγή & στόχοι

Το έντομο *Thaumatotibia leucotreta* (Lepidoptera: Tortricidae) περιλαμβάνεται στο παράρτημα II μέρος Α του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072, για τον καθορισμό ενιαίων όρων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, ως επιβλαβής οργανισμός καραντίνας του οποίου η παρουσία στην Ένωση δεν είναι γνωστή. Επιπλέον, το *T. leucotreta* αναφέρεται ως επιβλαβής οργανισμός προτεραιότητας στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/1702 της Επιτροπής, ο οποίος συμπληρώνει τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 με την κατάρτιση του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας, οι οποίοι χαρακτηρίζονται, μεταξύ άλλων, από δυνητικές οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις υψίστης σοβαρότητας στην επικράτεια της Ένωσης.

Ο Ευρωπαϊκός και Μεσογειακός Οργανισμός Προστασίας Φυτών (EPPO) περιλαμβάνει, επίσης, το *T. leucotreta* στον κατάλογο Α2 των επιβλαβών οργανισμών που συνιστώνται για ρύθμιση ως επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας, έναν κατάλογο που αναφέρεται σε επιβλαβείς οργανισμούς με γνωστή εμφάνιση στο έδαφος του EPPO, λόγω της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού στο Ισραήλ, όπου εντοπίστηκε για πρώτη φορά το 1984.

Το έντομο είναι ενδημικό στην υποσαχάρια Αφρική, όπου είναι εγκατεστημένο στη συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της περιοχής. Η δυνατότητά του να προκαλέσει σημαντικές ζημιές και οικονομικές απώλειες σε διάφορες καλλιέργειες, λόγω του εξαιρετικά πολυφαγικού χαρακτήρα του, της ύπαρξης ειδών ξενιστών στην επικράτεια της ΕΕ, της δυνατότητας εγκατάστασής του σε περιοχές με κλίμα παρόμοιο με το μεσογειακό κλίμα και των πολυάριθμων ανιχνεύσεων σε φρούτα που εισάγονται από χώρες όπου υπάρχει το *T. leucotreta*, δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό του ως επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας προτεραιότητας στην ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, τα κράτη μέλη, για τις περιοχές στις οποίες δεν έχει ανευρεθεί ο εν λόγω επιβλαβής οργανισμός, πρέπει να καταρτίζουν και να επικαιροποιούν σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τον συγκεκριμένο επιβλαβή οργανισμό.

Το παρόν κείμενο αποτελεί το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης, σε εφαρμογή του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, που καταρτίστηκε από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή για την Φυτογεία της χώρας (Τμήμα Φυτογειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ) και αποσκοπεί στο να θωρακίσει τις περιοχές της Χώρας από την εισαγωγή και εξάπλωση του επιβλαβούς οργανισμού *T. leucotreta*.

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των φορέων που συμμετέχουν στην εκτέλεση του σχεδίου, σε περίπτωση επίσημα επιβεβαιωμένης παρουσίας ή υπόνοιας παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού.
- β) την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις εγκαταστάσεις επαγγελματιών, άλλων σχετικών φορέων και φυσικών προσώπων.
- γ) την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών, όπου είναι αναγκαίο, στα εργαστήρια, τον εξοπλισμό, το προσωπικό, και τους πόρους που απαιτούνται για την ταχεία και

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

αποτελεσματική εξάλειψη ή, κατά περίπτωση, τον περιορισμό του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας. ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

δ) τα ληπτέα μέτρα για την πληροφόρηση της Επιτροπής, των άλλων κρατών μελών, των ενδιαφερόμενων επαγγελματιών και του κοινού όσον αφορά την παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας και τα μέτρα αντιμετώπισής του. ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

ε) τις ρυθμίσεις για την καταγραφή των ευρημάτων όσον αφορά την παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας. ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

στ) τις αρχές για τη γεωγραφική οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών. ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

ζ) τα πρωτόκολλα που περιγράφουν τις μεθόδους μακροσκοπικής εξέτασης, δειγματοληψίας και εργαστηριακών δοκιμών (pest survey card) ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

η) τις αρχές σχετικά με την κατάρτιση του προσωπικού των αρμόδιων αρχών και, κατά περίπτωση, των φορέων, επαγγελματιών και λοιπών προσώπων. ▲

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδας)

θ) τον κατάλογο των κατάλληλων μεθόδων ελέγχου για τον επιβλαβή οργανισμό.

2. Νομικό πλαίσιο

1. **Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ

2. **Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους)

Αλλαγή κωδικού πεδίου

3. **Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2072** της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2019, για τη θέσπιση ενιαίων όρων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 690/2008 της Επιτροπής και την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2018/2019 της Επιτροπής

Αλλαγή κωδικού πεδίου

4. **Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702** της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2019 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας.

Αλλαγή κωδικού πεδίου

5. N. 2147/1952 (Α. 155). Περί προλήψεως και καταστολής των ασθενειών και εχθρών των φυτών και περί οργανώσεως τη φυτοπαθολογικής Υπηρεσίας.
6. Το άρθρο 23 του ν. 4691/2020 «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 108).
7. ΠΔ 37/2021 (Α' 94) . Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των κανονισμών (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 095, 7.4.2017, σ. 1 και διορθωτικό ΕΕ L 137, 24.5.2017, σ. 40), για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση εφαρμογής των κανόνων για την υγεία των φυτών και (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 317, 23.11.2016, σ. 4 και διορθωτικό ΕΕ L317, 1.10.2020, σ. 39), σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.
8. ΚΥΑ αριθ. 12681/352865/16-12-2021 (Β' 5931) . Εξειδίκευση καταμερισμού αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών φυτοϋγειονομικού ελέγχου, ορισμός επίσημων υπαλλήλων φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών και καθορισμός διαδικασιών για τη διενέργεια των επίσημων φυτοϋγειονομικών ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 (L 095 και διορθωτικό L 137), που διεξάγονται για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία.
9. Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/959 της Επιτροπής . Τροποποίηση του παραρτήματος VII του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072 όσον αφορά τις απαιτήσεις για την εισαγωγή στην Ένωση ορισμένων καρπών <i>Capsicum</i> (L.), <i>Citrus</i> L., <i>Citrus sinensis</i> Pers., <i>Prunus persica</i> (L.) Batsch και <i>Punica granatum</i> L.
10. Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1659 της Επιτροπής . Ισοδύναμες απαιτήσεις για την εισαγωγή στην Ένωση καρπών <i>Citrus sinensis</i> Pers. καταγωγής Ισραήλ, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που ενέχει το <i>Thaumatotibia leucotreta</i> .

3. Διεθνή Πρότυπα Φυτοϋγειονομικών Μέτρων - ISPMs της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία των Φυτών (IPPC/FAO)

ISPM No. 4 - Απαιτήσεις για τη δημιουργία περιοχών απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 5 - Γλωσσάριο φυτοϋγειονομικών όρων

ISPM No. 6 - Κατευθυντήριες γραμμές για την δημιουργία προγραμμάτων επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 7 - Σύστημα Φυτοϋγειονομικής Πιστοποίησης Εξαγωγών

ISPM No. 8 - Προσδιορισμός της κατάστασης (pest status) ενός επιβλαβούς οργανισμού σε μια περιοχή

ISPM No. 9 - Κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση προγραμμάτων εξάλειψη επιβλαβών οργανισμών σε μία περιοχή.

ISPM No. 10 - Απαιτήσεις για τη δημιουργία τόπων ή χώρων παραγωγής απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM No. 13 - Κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοποίηση της λήψης φυτοϋγειονομικών μέτρων σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεων καθώς και για την λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης

ISPM No. 14 - Εφαρμογή συστημάτων μετριασμού του φυτοϋγειονομικού κινδύνου για τη διαχείριση κινδύνων από επιβλαβείς οργανισμούς.

ISPM αριθ. 15 - Ρύθμιση των ξύλινων μέσων συσκευασίας που χρησιμοποιούνται στο διεθνές εμπόριο.

ISPM No. 17 – Διαδικασίες γνωστοποίησης επιβλαβών οργανισμών.

ISPM No. 23 - Κατευθυντήριες γραμμές φυτοϋγειονομικής επιθεώρησης φυτών, φυτικών προϊόντων και λοιπών ρυθμιζόμενων αντικειμένων.

ISPM No. 27 - Διαγνωστικά πρωτόκολλα ρυθμιζόμενων επιβλαβών οργανισμών.

ISPM No. 31 - Μεθοδολογίες για τη δειγματοληψία αποστολών φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων.

4. Πληροφορίες για τον επιβλαβή οργανισμό προτεραιότητας

4.1. Ταξινόμηση

Επιστημονική ονομασία: *Thaumatotibia leucotreta* (Meyrick, 1913)

Κλάση: Insecta,

Τάξη: Lepidoptera,

Οικογένεια: Tortricidae,

Γένος: *Thaumatotibia*,

Είδος: *Thaumatotibia leucotreta*

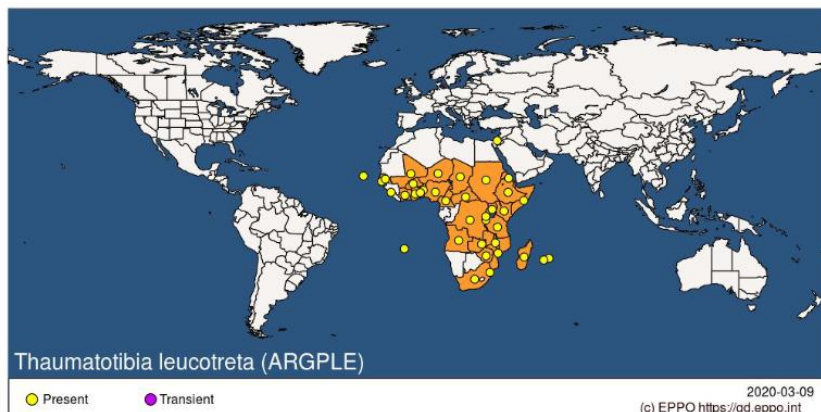
Συνώνυμα: *Argyroploce leucotreta* (Meyrick, 1913), *Olethreutes leucotreta* (Meyrick, 1913), *Cryptophlebia leucotreta* (Meyrick, 1913), *Thaumatotibia roerigii* (Zacher, 1915).

Κωδικός EPPO: ARGPLE

Κοινό όνομα: False codling moth (FCM)

4.2. Προέλευση και κατανομή

Ο επιβλαβής οργανισμός καραντίνας *T. leucotreta* είναι ενδημικός στην αφρικανική περιοχή νότια της Σαχάρας και είναι επίσης παρόν στο Πράσινο Ακρωτήριο, την νήσο της Αγίας Ελένης, την Μαδαγασκάρη, τη Ρεϋνιόν και τον Μαυρίκιο. Εκτός της Αφρικής, το παράσιτο είναι παρόν μόνο στο Ισραήλ, όπου εγκαταστάθηκε πριν από περίπου 35 χρόνια, αλλά δεν έχει εξαπλωθεί σε άλλες χώρες, υποδεικνύοντας ότι έχει περιορισμένη ικανότητα φυσικής διασποράς, ακόμη και υπό ευνοϊκές συνθήκες. Το *T. leucotreta* δεν έχει αναφερθεί επί του παρόντος στον Ευρωπαϊκό χώρο (Βλέπε εικόνα 1).

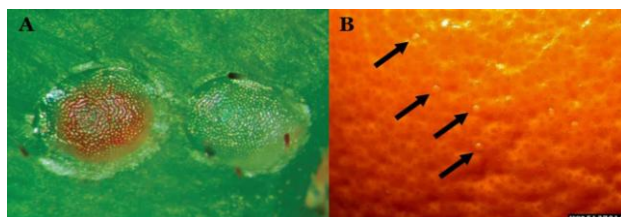
Εικόνα 1: Παγκόσμια κατανομή του *Thaumatotibia leucotreta*. Η κατάσταση του επιβλαβούς οργανισμού σε χώρες ή περιοχές αναφέρεται ως παρούσα (κίτρινες κουκίδες) ή παροδική (μωβ κουκκίδες). (Πηγή: www.eppo.int).

Αλλαγή κωδικού πεδίου

Αλλαγή κωδικού πεδίου

4.3. Μορφολογία

Τα αυγά είναι σχήματος οβάλ με στικτή επιφάνεια και διαστάσεις 0,77mm μήκος, 0,60mm πλάτος και 1mm διάμετρο. Τα αυγά είναι χρώματος λευκού αρχικά και καθώς ωριμάζουν μετατρέπονται προς μαύρα, όταν πλησιάζει η εκκόλαψη των προνυμφών (Βλέπε εικόνα 2). Οι προνύμφες είναι λευκού κρεμώδους χρώματος αρχικά και μοιάζουν, ως προς την εμφάνιση, με τις προνύμφες της κοινής καρπόκαψας (Βλέπε εικόνα 3). Μια πλήρως αναπτυγμένη προνύμφη φτάνει τα 15-20mm μήκος με ρόδινο χρωματισμό και μαύρη κεφαλική κάψα. Η προνυμφική ανάπτυξη περιλαμβάνει 5 προνυμφικές ηλικίες. Τα ενήλικα (Βλέπε εικόνα 4) εμφανίζουν διμορφισμό. Τα αρσενικά έχουν άνοιγμα πτερύγων 15- 16mm και τα θηλυκά 19-20mm. Τόσο στα θηλυκά όσο και στα αρσενικά οι πρόσθιες πτέρυγες εμφανίζουν ένα μοτίβο από γκρι, καφέ, μαύρους και πορτοκαλί σχηματισμούς. Τα αρσενικά διακρίνονται από άλλα συγγενή είδη από τις οπίσθιες πτέρυγες που είναι κάπως περιορισμένες και μικρότερες σε μέγεθος και φέρουν ένα κυκλικό σχηματισμό από λεπτά τριχοειδούς τύπου λέπια (Βλέπε εικόνα 5).

Εικόνα 2: Αυγά *Thaumatotibia leucotreta*. A - Ώριμο αυγό (αριστερά) και νεογεννημένο αυγό (δεξιά) (Πηγή: Kaspi R. κ.ά. (2018). <https://doi.org/10.3897/zookeys.779.25674>). B – Αυγά σε καρπό *Citrus* sp. (Πηγή: J.H. Hofmeyr, Citrus Research International, Bugwood.org).

Αλλαγή κωδικού πεδίου

Εικόνα 3: Προνύμφες *T. leucotreta*, εμφάνιση στα πρώτα προνυμφικά στάδια στα αριστερά (Πηγή: Kenneth R. Law, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org) και στο τελικό προνυμφικό στάδιο στα δεξιά (Πηγή: Marja van der Straten, NVWA Plant Protection Service, Bugwood.org).

Εικόνα 4: Ενήλικα του *T. leucotreta* με φτερά απλωμένα για να παρατηρήσουν τα διακριτά σημάδια τους. Αρσενικό στα αριστερά και θηλυκό στα δεξιά (Πηγή: Todd M. Gilligan και Marc E. Epstein, TortAI: Tortricids of Agricultural Importance, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org).

Εικόνα 5: Δομές κλίμακας στην οπίσθια πτέρυγα ενήλικου αρσενικού *T. leucotreta* (Πηγή: Pest and Diseases Image Library, Bugwood.org).

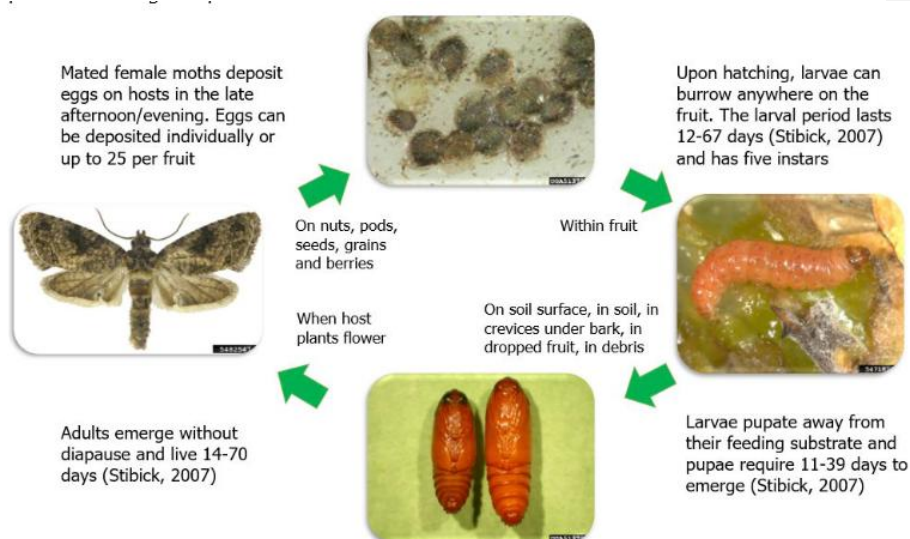
4.4. Βιολογία και κύκλος ζωής

Το έντομο *T. leucotreta* εμφανίζει αρκετές επικαλυπτόμενες γενιές ανά έτος. Ο κύκλος ζωής προχωρά από ένα αυγό, μέσω πέντε προνυμφικών σταδίων, στη νύμφη και στη συνέχεια εμφανίζονται τα ενήλικα. Το έντομο δεν εμφανίζει διάπαυση. Χρειάζονται, κατά μέσο όρο, 42–46 ημέρες για να ολοκληρωθεί ο βιολογικός κύκλος του εντόμου στη βέλτιστη θερμοκρασία των 25°C. Ωστόσο, η διάρκεια του κύκλου ζωής κυμαίνεται μεταξύ 30 και 117 ημερών, ανάλογα με τη θερμοκρασία (Βλέπε εικόνα 6).

Το *T. leucotreta* μπορεί να αναπτύξει δύο έως πέντε γενιές ετησίως, ανάλογα με τη θερμοκρασία, διαθεσιμότητα τροφής, φωτοπερίοδο, υγρασία, γεωγραφικό πλάτος, την παρουσία αρπακτικών και ασθενειών. Η δραστηριότητα του ενήλικου αυξάνεται με την έναρξη της ανθοφορίας του ξενιστή. Τα θηλυκά πετούν τη νύχτα και προσελκύουν τα αρσενικά μέσω των φερομονών. Η απελευθέρωση φερομόνης κορυφώνεται περίπου πέντε ώρες μετά τη δύση του ηλίου και μειώνεται μέχρι την ανατολή του ηλίου. Ένα θηλυκό μπορεί να γεννήσει από 400 έως 800 αυγά κατά τη διάρκεια της ζωής του, που εκτείνεται σε περίπου τρεις εβδομάδες (κυμαίνεται από 14 έως 70 ημέρες). Τα θηλυκά εναποθέτουν τα αυγά τους μεταξύ 5 και 11 μ.μ., μεμονωμένα ή σε ομάδες, από 10– έως 25 αυγά ανά φρούτο, ανάλογα με το μέγεθος του καρπού. Τα αυγά εναποτίθενται σε λείες επιφάνειες, στις κοιλότητες του φλοιού ενός φρούτου, σε πεσμένους καρπούς ή σε φύλλωμα. Αν και ορατά με γυμνό μάτι ή με απλό μεγεθυντικό φακό είναι δύσκολο να εντοπιστούν δεδομένου ότι είναι μικρά, επίπεδα και συχνά ίδιου χρωματισμού με το υπόστρωμα στο οποίο έχουν εναποτεθεί.

Μετά την εκκόλαψη, οι προνύμφες τρέφονται μέσα στους καρπούς, τους ξηρούς καρπούς, τους λοβούς, τους σπόρους, τα μούρα, τα άνθη, τις κάψες του βαμβακιού κ.λπ. Όταν εκκολάπτονται, οι προνύμφες αναζητούν ένα μέρος όπου μπορούν να διεισδύσουν στα φρούτα, σκάβοντας μια τρύπα με τα στοματικά τους μόρια. Στα φρούτα με μαλακή επιφάνεια, η διείσδυση μπορεί να συμβεί οπουδήποτε στο φρούτο, ενώ στα καρύδια, οι προνύμφες αναζητούν μέρη όπου οι ιστοί είναι μαλακότεροι. Η παρουσία κατεστραμμένων ή τραυματισμένων περιοχών διευκολύνει την είσοδο των προνυμφών στους καρπούς.

Σε ευνοϊκές θερμοκρασίες οι προνύμφες μπορεί να χρειαστούν μεταξύ 12 και 33 ημερών για να ολοκληρώσουν τα 5 προνυμφικά στάδια, ενώ σε χαμηλότερες θερμοκρασίες απαιτούνται 37 έως 67 ημέρες. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, παραμένουν μέσα στα φρούτα, ανοίγοντας στοές καθώς τρέφονται, μέχρι να φτάσουν στην πλήρη ανάπτυξή τους. Γενικά, μόνο 1 έως 3 προνύμφες επιβιώνουν ανά καρπό. Στο τέλος του 5ου προνυμφικού σταδίου, οι προνύμφες κάνουν μια τρύπα για να βγουν από τα φρούτα, κατεβαίνουν στο έδαφος με τη βοήθεια ενός μεταξωτού νήματος και νυμφώνονται για περίπου 11 έως 39 ημέρες. Οι νύμφες του εντόμου μπορούν να βρεθούν στην επιφάνεια του εδάφους, στο έδαφος, σε φύλλα, πεσμένα φρούτα, προσκολλημένες στην επιφάνεια των κορμών ή ακόμα και σε δομές κατασκευών όπως θερμοκήπια, αποθήκες και κέντρα συσκευασίας.

Εικόνα 6: Σχηματική αναπαράσταση του κύκλου ζωής του *Thaumatotibia leucotreta* (Πηγή: EFSA)

Αλλαγή κωδικού πεδίου

4.5. Συμπτώματα και βλάβες

Οι προνύμφες ορύσσουν τρύπες διαμέτρου περίπου 1 mm για να διεισδύσουν στα όργανα του φυτού ξενιστή στο οποίο πρόκειται να τραφούν (φρούτα, άνθη, σπόροι) και αυτές οι τρύπες είναι δείκτες προσβολής. Στην περίπτωση φρούτων όπως τα εσπεριδοειδή, είναι δυνατόν να παρατηρηθεί αποχρωματισμός του δέρματος γύρω από την οπή εισόδου των προνυμφών. Μερικές φορές, τα περιττώματα των προνυμφών σχηματίζουν μια προεξέχουσα μάζα που μπορεί να δει κανείς να βγαίνει από την τρύπα (Βλέπε εικόνες 7 και 8).

Οι δευτερογενείς λοιμώξεις από μύκητες ή βακτήρια που προκαλούν σήψη είναι συχνές, λόγω της εξασθένησης της άμυνας του ξενιστή. Αυτά ανιχνεύονται εύκολα

όταν ανοίγουν τα φρούτα και υπάρχει ένα μαύρο χρώμα μέσα.

Η δραστηριότητα της προνύμφης μπορεί επίσης να προκαλέσει ωρίμανση και πρόωρη πτώση των καρπών. Ωστόσο, αυτός ο τύπος συμπτωμάτων δεν είναι αποκλειστικός σε αυτό το έντομο και η παρατήρηση και η ταυτοποίηση του εντόμου είναι απαραίτητη για να επιβεβαιωθεί εάν το *T. leucotreta* είναι ο αιτιολογικός παράγοντας των συμπτωμάτων που ανιχνεύθηκαν.

Εικόνα 7: Ζημιές που προκαλούνται από τη διατροφή των προνυμφών *T. leucotreta* στα πορτοκάλια (Πηγές: Kenneth R. Law, USDA APHIS PPQ, Bugwood.org (αριστερά) και J.H. Hofmeyr, Citrus Research International, Bugwood.org (δεξιά)).

Εικόνα 8: Βλάβες που προκαλούνται από τη διατροφή των προνυμφών *T. leucotreta* στα τριαντάφυλλα (Πηγή: Marja van der Straten, Εθνικό Κέντρο Αναφοράς, Εθνικός Οργανισμός Προστασίας Φυτών (NL)).

4.6. Μέσα εισαγωγής και διάδοσης

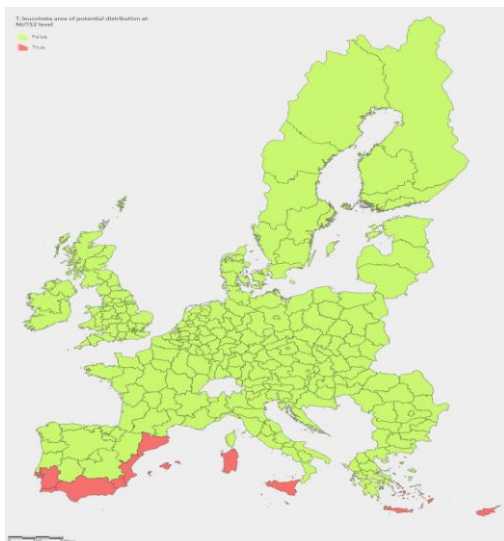
Το *T. leucotreta* επιδεικνύει περιορισμένη φυσική ικανότητα διασποράς η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Στα γεωργικά ενδιαίτηματα, η συγκέντρωση ξενιστών σε μια πιο περιορισμένη περιοχή συγκεντρώνει επίσης ενήλικους πληθυσμούς, με τα θηλυκά να τείνουν να πετούν σε μικρές αποστάσεις για να ζευγαρώσουν. Η μέση απόσταση διασποράς του εντόμου είναι περίπου 1,5 km ετησίως (EFSA).

Ο πιθανότερος τρόπος εισαγωγής του επιβλαβούς οργανισμού στην ΕΕ είναι η ανθρώπινη δραστηριότητα, όπως η μεταφορά προσβεβλημένων φρούτων ή λουλουδιών. Στην πραγματικότητα, κάθε χρόνο πραγματοποιούνται αρκετές διαπιστώσεις επιβλαβών οργανισμών σε προϊόντα και υλικά που προέρχονται από χώρες της υποσαχάριας Αφρικής, κυρίως σε εισαγωγές φρούτων ή ανθέων *Citrus* spp., *Rosa* spp. και *Capsicum* spp.

Η πιο πιθανή εισαγωγή του εντόμου είναι στο στάδιο της προνύμφης ή / και του αυγού. Η πιθανότητα εισαγωγής ενηλίκων είναι εξαιρετικά χαμηλή.

Παρά τον χαμηλό κίνδυνο εισαγωγής και διασποράς του *T. leucotreta* στην ΕΕ, πρόκειται για επιβλαβή οργανισμό καραντίνας προτεραιότητας για την ΕΕ γιατί μπορεί να βρει περιοχές με ευνοϊκό κλίμα για την εγκατάστασή του εντός της επικράτειας της ΕΕ, καθώς είναι εγκατεστημένο σε περιοχές με κλίμα παρόμοιο με το μεσογειακό. Αυτό ισχύει για χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία (Σικελία και Σαρδηνία), η Μάλτα, η Ελλάδα, η Κύπρος, οι Κανάριοι Νήσοι και η Πορτογαλία (ηπειρωτική χώρα και Αζόρες).

Όσον αφορά τις βορειότερες χώρες της ΕΕ, οι κλιματικές συνθήκες που επικρατούν δεν είναι ευνοϊκές για την εγκατάσταση και διασπορά του εντόμου σε εξωτερικούς χώρους. Όμως το έντομο μπορεί να προκαλέσει ζημιές σε ξενιστές (όπως το *Capsicum* spp.) που αναπτύσσεται σε θερμοκήπια (Βλέπε εικόνα 9).

Εικόνα 9: Περιοχές πιθανής εγκατάστασης του εντόμου *Thaumatotibia leucotreta* στην ΕΕ (Πηγή: EFSA, 2023).

4.7. Έλεγχος

Εάν ανιχνευθεί η παρουσία του *T. leucotreta* στην εθνική επικράτεια, θα καταρτιστεί αμέσως σχέδιο δράσης [σε εφαρμογή του άρθρου 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031], το οποίο θα περιλαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ελέγχου σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική

νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαιτέρως τις πρόνοιες των άρθρων 17 και 18 καθώς και του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.

Στις περιοχές του πλανήτη όπου υπάρχει το έντομο, καταπολεμάται με τους εξής τρόπους:

Χημικός Έλεγχος: Το *T. leucotreta* είναι δύσκολο να ελεγχθεί χρησιμοποιώντας μόνο εντομοκτόνα, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος του βιολογικού της κύκλου βρίσκεται εντός των καρπών και έχει αλληλεπικαλυπτόμενες γενιές. Ωστόσο, φυτοπροστατευτικά προϊόντα όπως πυρεθρίνες, διαμίδια, ρυθμιστές ανάπτυξης και άλλα, χρησιμοποιούνται για την αποτελεσματική διαχείριση του εντόμου στο πλαίσιο συστημάτων ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας των καλλιεργειών.

Βιολογικός Έλεγχος: Ο βιολογικός έλεγχος έναντι του *T. leucotreta* βασίζεται στη χρήση εντομοπαθογόνων ιών, παρασιτοειδών και εντομοπαθογόνων μυκήτων και νηματωδών.

Τεχνική στείρων εντόμων: Η τεχνική στείρωσης των αρσενικών ενήλικων ατόμων του εντόμου έχει χρησιμοποιηθεί σε αρκετά προγράμματα καταπολέμησης του *T. leucotreta* παγκοσμίως με μεγάλη επιτυχία.

Χρήση φερομονών: Με την χρήση φερομονών φύλλου επιτυγχάνεται η σεξουαλική σύγχυση του εντόμου και τελικά η παρεμπόδιση σύζευξης αρσενικού – θηλυκού. Υπάρχει επίσης, σε ορισμένες χώρες, η μέθοδος του συνδυασμού της φερομόνης με εντομοκτόνο για την προσέλκυση και τη θανάτωση ενήλικων αρσενικών (attract and kill).

Καλλιεργητικά μέτρα: Βασίζονται στην απομάκρυνση και καταστροφή των πεσμένων καρπών. Αυτή η διαδικασία είναι εξαιρετικά σημαντική και δεν πρέπει να παραλείπεται, ανεξάρτητα από άλλα μέτρα που εφαρμόζονται.

Μετασυλλεκτικός έλεγχος: Η ψυχρή μεταχείριση (Cold treatment) μετά τη συγκομιδή είναι ικανή να σκοτώσει τα αυγά και τις προνύμφες που υπάρχουν στα φρούτα. Η θερμοκρασία και η διάρκεια της θεραπείας εξαρτάται από το είδος των φρούτων που πρόκειται να υποβληθούν σε επεξεργασία.

5. Ξενιστές

Όντας ένα εξαιρετικά πολυφάγο έντομο, το *T. leucotreta* έχει έναν μακρύ κατάλογο ξενιστών, που ανήκουν σε περισσότερα από 130 είδη με περισσότερες από 50 οικογένειες φυτών. Από τους ξενιστές που έχουν εντοπιστεί μέχρι στιγμής, οι κυριότεροι προσδιορίζονται στον ακόλουθο πίνακα (Βλέπε πίνακα 1):

Φυτό ξενιστής	Οικογένεια	Κοινή ονομασία
<i>Capsicum</i> spp.	<i>Solanaceae</i>	Πιπέρι
<i>Citrus sinensis</i>	<i>Rutaceae</i>	Πορτοκαλιά
<i>Citrus x paradisi</i>	<i>Rutaceae</i>	Φράπα

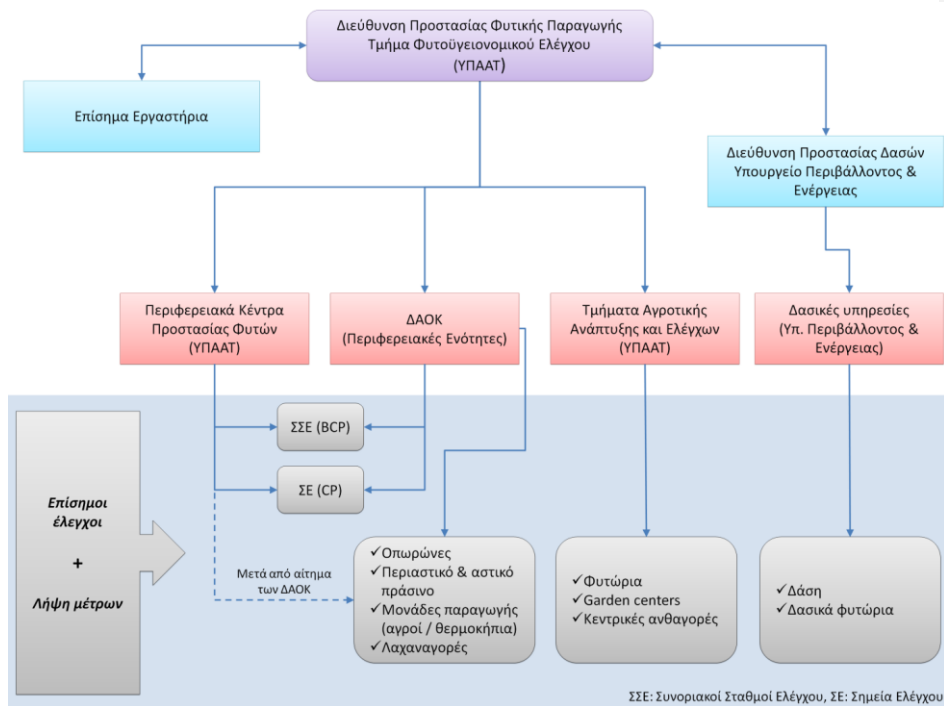
<i>Citrus reticulata</i>	<i>Rutaceae</i>	Μανταρίνι
<i>Gossypium</i> spp.	<i>Malvaceae</i>	Βαμβάκι
<i>Litchi chinensis</i>	<i>Sapindaceae</i>	Λίτσι
<i>Macadamia</i> spp.	<i>Proteaceae</i>	Καρυδιά <i>Macadamia</i>
<i>Mangifera indica</i>	<i>Anacardiaceae</i>	Σωλήνα
<i>Prunus domestica</i>	<i>Rosaceae</i>	Ευρωπαϊκή δαμασκηλιά
<i>Prunus persica</i>	<i>Rosaceae</i>	Ροδάκινο
<i>Psidium guajava</i>	<i>Myrtaceae</i>	Γκουάβα
<i>Punica granatum</i>	<i>Lythraceae</i>	Ροδιά
<i>Ricinus communis</i>	<i>Euphorbiaceae</i>	Καστόρων
<i>Rosa</i> spp.	<i>Rosaceae</i>	Τριανταφυλλιά
<i>Solanum aethiopicum</i>	<i>Solanaceae</i>	Μήλο
<i>Solanum melongena</i>	<i>Solanaceae</i>	Μελιτζάνα
<i>Vitis vinifera</i>	<i>Vitaceae</i>	Αμπέλι
<i>Zea mays</i>	<i>Poaceae</i>	Καλαμπόκι

Πίνακας 1 – Κύριοι ξενιστές του *Thaumatotibia leucotreta* (Πηγή: EPPO, 2023).

Εκτός από αυτούς τους ξενιστές, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) δίνει επίσης προσοχή στα *Persea americana* (αβοκάντο), *Quercus robur* (δρυς), *Olea europaea* (ελιά) και *Coffea arabica* (καφεόδεντρο).

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το έντομο έχει την ικανότητα να προσαρμόζεται και να προσβάλει νέα είδη φυτών που δεν έχουν αναφερθεί ως ξενιστές του. Ένα παράδειγμα αυτού είναι η τριανταφυλλιά, η οποία πριν από περίπου 10 έως 20 χρόνια δεν ήταν γνωστός ξενιστής του *T. leucotreta*, αλλά καθώς η καλλιέργεια εξαπλώνονταν στις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής, τα τριαντάφυλλα έγιναν ένα από τα προϊόντα όπου παρατηρούνται προσβολές. Το *T. leucotreta* έχει επίσης είδη ζιζανίων μεταξύ των ξενιστών του, επομένως η παρουσία αυτών των ειδών πρέπει να εξεταστεί όσον αφορά τον κίνδυνο εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού σε περίπτωση εμφάνισης του σε μια νέα περιοχή.

6. Ρόλοι και αρμοδιότητες φορέων

Διάγραμμα 1. Οργανωτική δομή και αρμοδιότητες.

- 1) **Η κεντρική αρμόδια αρχή** (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου):
 - i. Καταρτίζει τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα σχέδια δράσης των άρθρων 25 και 27 αντίστοιχα του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, για τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας στην επικράτεια, τα οποία εγκρίνονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
 - ii. Συντονίζει την εφαρμογή τους σε συνεργασία με τις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές ή εφόσον απαιτείται σε συνεργασία με άλλα Κράτη μέλη .
 - iii. Ενημερώνει την Επιτροπή, τα Κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες για την παρουσία επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας.
 - iv. Συντονίζει τις δράσεις επικοινωνίας (π.χ. τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες, διαδίκτυο, κτλ) σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- 2) **Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου** (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ του ΥΠΑΑΤ):
 - i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με τα άρθρα 44 έως 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου (ΣΣΕ) και στα Σημεία Ελέγχου (ΣΕ).

- ✓ Χρησιμοποιούν και ανταλλάσσουν πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται για την διενέργεια των επισήμων ελέγχων, μέσω του IMSOC.
- ✓ Λαμβάνουν τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 55, 65 έως 72, 137 και 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 και στο παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια μη συμμόρφωσης ή όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία
 - ο Ειδικότερα, σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της πιθανότητας διαφυγής του οργανισμού και επιπλέον ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
- ii. Εφόσον ζητηθεί, μετά από έγγραφο αίτημα των ΔΑΟΚ των οικείων ΠΕ και τη σύμφωνη γνώμη της κεντρικής αρμόδιας αρχής, οι Επίσημοι Υπάλληλοι Φυτοϋγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) που υπηρετούν στα ΠΚΠΦΠ&ΦΕ μπορούν να ασκούν τα καθήκοντα των ΕΥΦΥ που υπηρετούν στα Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου των ΔΑΟΚ των ΠΕ.

3) Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων):

- i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με τα άρθρα 44 έως 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 στους Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου (ΣΣΕ) και στα Σημεία Ελέγχου (ΣΕ), στους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου του μέρους Α' του παραρτήματος του Π.Δ. 37/2021, εκτός από τους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου των ΠΕ Αργολίδος, Αχαΐας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Μαγνησίας και της Περιφέρειας Αττικής
 - ✓ Χρησιμοποιούν και ανταλλάσσουν πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται για την διενέργεια των επισήμων ελέγχων, μέσω του IMSOC.
 - ✓ Λαμβάνουν τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 55, 65 έως 72, 137 και 138 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 και στο παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια μη συμμόρφωσης ή όταν διαπιστώνεται μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τη φυτοϋγεία
 - ο Ειδικότερα, σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της πιθανότητας διαφυγής του οργανισμού και επιπλέον ενημερώνουν άμεσα (με όλους του δυνατούς τρόπους: τηλεφωνικά, email, TRACES NT) την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
- ii. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους των άρθρων 9, 10 και 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ως 14 του ίδιου Κανονισμού σε φυτά,

φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα, εκτός από φυτά προς φύτευση. Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε:

- ✓ Οπωρώνες
 - ✓ Περιαστικό και αστικό πράσινο
 - ✓ Μονάδες παραγωγής (π.χ. αγροί, θερμοκήπια) που δεν αφορούν φυτά προς φύτευση
 - ✓ Λαχαναγορές
- iii. Διενεργούν τις επισκοπήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 22, 24 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.
- iv. Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του (trace back and forward).
- v. Σε περίπτωση επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting survey) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας. Η μεθοδολογία που ακολουθείται καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας καθορίζεται κάθε φορά από το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
- vi. Μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, οριοθετούν χωρίς καθυστέρηση την «οριοθετημένη περιοχή».
- vii. Επιβλέπουν και συντονίζουν τις δράσεις που σχετίζονται, είτε με τον περιορισμό (containment), είτε και την εκρίζωση (eradication) του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας, καθώς και την ασφαλή διαχείριση του προσβεβλημένου υλικού.
- viii. Δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης:
- ✓ Προληπτικές δράσεις (πριν την ανίχνευση επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας):
 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση του κοινού (π.χ. εισαγωγείς, παραγωγοί και ενώσεις παραγωγών, φυτωριούχοι, σχετικές επιχειρήσεις, κάτοικοι) με ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες, αρθρογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά καθώς και στον ημερήσιο τύπο, παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, συνεντεύξεις σε ΜΜΕ, ενημερωτικές ημερίδες για το ευρύ κοινό και εξειδικευμένες για τους επαγγελματίες.
 - ✓ Εφόσον υπάρχει υποψία παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - Ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
 - Ενημερώνουν άμεσα όλους τους εμπλεκόμενους (π.χ. επαγγελματίες, πολίτες) με κάθε πρόσφορο μέσο.
 - ✓ Μετά την επιβεβαίωση της παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:

- Εξασφαλίζουν ότι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει υπό την κατοχή του φυτά τα οποία μπορεί να μολυνθούν από το συγκεκριμένο οργανισμό, ενημερώνεται αμέσως για την παρουσία του, τις πιθανές συνέπειες και τους κινδύνους και τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν.
- Παροχή πληροφόρησης προς τα τοπικά, εθνικά και διεθνή μέσα ενημέρωσης (π.χ. εφημερίδες, περιοδικά, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά ειδησεογραφικά sites, κτλ).

4) Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ (ΤΑΑΕ)

- i. Διενεργούν τους επίσημους ελέγχους των άρθρων 9, 10 και 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625, σύμφωνα με τα άρθρα 11 ως 14 του ίδιου Κανονισμού σε φυτά προς φύτευση. Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε:
 - ✓ Φυτώρια
 - ✓ Gardens centers
 - ✓ Κεντρικές ανθαγορές
 - ✓ Στους επαγγελματίες που διακινούν φυτά προς φύτευση μέσω συμβάσεων πωλήσεων εξ' αποστάσεως στην περιοχή ευθύνης τους
- ii. Οι αρμοδιότητές τους περιορίζονται εντός των χώρων που γίνεται η παραγωγή των φυτών προς φύτευση. Πιο συγκεκριμένα, εντός των χώρων αυτών:
 - ✓ Διενεργούν τις επισκοπήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 22, 24 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, σε φυτά προς φύτευση.
 - ✓ Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας (trace back and forward) προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
 - ✓ Σε περίπτωση επιβεβαιωμένης παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας η συμμετοχή τους στις επισκοπήσεις προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (delimiting surveys) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας περιορίζεται εντός του χώρου των επιχειρήσεων που παράγουν φυτά προς φύτευση. Η μεθοδολογία που ακολουθείται καθώς και ο συντονισμός της διαδικασίας καθορίζεται κάθε φορά από το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥπαΑΤ σε συνεργασία με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.
 - ✓ Επιβλέπουν και συντονίζουν τις δράσεις που σχετίζονται, με την εκρίζωση (eradication) του επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας, καθώς και την ασφαλή διαχείριση του προσβεβλημένου υλικού.
 - ✓ Συντονίζουν και διευκολύνουν το έργο των συνεργείων καταστροφής και ψεκασμού, σύμφωνα πάντα με τις οδηγίες που έχουν λάβει από την ομάδα διαχείρισης έκτακτης ανάγκης.
 - ✓ Διενεργούν επιθεωρήσεις για την εξακρίβωση της εφαρμογής των φυτοϋγειονομικών μέτρων που πρέπει να λάβουν οι επηρεαζόμενες επιχειρήσεις.

iii. Δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης:

- ✓ Προληπτικές δράσεις (πριν την ανίχνευση επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας):
 - Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών (π.χ. εισαγωγείς, παραγωγοί και ενώσεις παραγωγών, φυτωριούχοι, σχετικές επιχειρήσεις) με ενημερωτικά φυλλάδια, αφίσες, αρθρογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά καθώς και στον ημερήσιο τύπο, παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, συνεντεύξεις σε ΜΜΕ, ενημερωτικές ημερίδες για το ευρύ κοινό και εξειδικευμένες για τους επαγγελματίες.
- ✓ Εφόσον υπάρχει υποψία παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - Ενημερώνουν άμεσα την κεντρική αρμόδια αρχή (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου).
 - Ενημερώνουν άμεσα όλους τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες με κάθε πρόσφορο μέσο.
 - Αφού ολοκληρώσουν τις προηγούμενες δύο δράσεις αναμένουν περαιτέρω οδηγίες από την ομάδα διαχείρισης έκτακτης ανάγκης.
- ✓ Μετά την επιβεβαίωση της παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας:
 - Εξασφαλίζουν ότι οποιοσδήποτε επαγγελματίας έχει υπό την κατοχή του φυτά προς φύτευση τα οποία μπορεί να μολυνθούν από το συγκεκριμένο οργανισμό, ενημερώνεται αμέσως για την παρουσία του, τις πιθανές συνέπειες και τους κινδύνους και τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν.

Ειδικά σε ότι αφορά την πρόσβαση των αρμόδιων αρχών στις εγκαταστάσεις επαγγελματιών, άλλων σχετικών φορέων και φυσικών προσώπων, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2147/1952 (Α'155) που προβλέπουν τα εξής:

«.....1. Πάς εντεταλμένος την εκτέλεσιν των περί φυτοϋγιεινής εποπτείας της γεωργικής παραγωγής διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των εκτελεστικών αυτού διατάξεων δύναται να εισέρχεται ελευθέρως εις οιασδήποτε καλλιέργειας, φυτείας, αποθήκας ή εγκαταστάσεις εις ας έχει λόγους να πιστεύη ότι υπάρχουν εχθροί και ασθένειαι των φυτών ή προς εξακρίθωσιν της υπάρξεως ή μη τοιούτων ή και προς εκτέλεσιν των υπό του παρόντος Νόμου ή των εκτελεστικών αυτού διατάξεων οριζομένων μέτρων και να λαμβάνη δείγματα των ασθενειών και εχθρών των φυτών ως και των υπ'αυτών προσβεβλημένων, μεμολυσμένων ή υπόπτων προσβολής ή μολύνσεως φυτών, επικαλούμενος εν ανάγκη την συνδρομήν των δημοτικών και αστυνομικών Αρχών, ήτις δέον να παρέχεται απροφασίστως. Του αυτού δικαιώματος απολαμβάνει και το εκ των ως άνω υπαλλήλων εξαρτώμενον προσωπικόν δια την έρευναν ή την εφαρμογήν των σχετικών μέτρων.

2. Οι κατά τα ανωτέρω εντεταλμένοι υπάλληλοι και το εξ αυτών εξαρτώμενον προσωπικόν δύνανται επίσης να εισέρχονται ελεύθερως εις τους σταθμούς σιδηροδρόμων και άλλων μέσων μεταφοράς, επί των ατμοπλοίων, των σιδηροδρομικών ή άλλων οχημάτων μεταφοράς, εντός του κήτους των ατμοπλοίων, δια την εκτέλεσιν της ανατεθειμένης αυτοίς υπηρεσίας μετά συνεννόησιν και παρουσία των αρμοδίων υπηρεσιών.
3. Οι ιδιοκτήται, νομείς ή καλλιεργηταί άκτοχοι, μεταφορείς ή υπηρεσίαι μεταφοράς φυτών, υποχρεούνται να επιτρέπωσιν εις τους κατά τα ανωτέρω υπαλλήλους και το εξ αυτών εξαρτώμενων προσωπικόν να εισέρχωνται και να επισκέπτωνται ελεύθερως τας καλλιεργείας, κήπους, αποθήκας ή καταστήματα, σιδηροδρομικούς σταθμούς ή σταθμούς άλλων μεταφορικών μέσων ως και τα πάσης φύσεως μεταφορικά μέσα και να παρέχωσιν εν γένει εις αυτούς πάσαν διευκόλυνσιν δια την εκτέλεσιν της υπηρεσίας των....»

7. Εκτίμηση κινδύνου

Το *T. leucotreta* προκαλεί προσβολές σε οικονομικά σημαντικούς ξενιστές σε χώρες της υποσαχάριας Αφρικής. Αυτές οι προσβολές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές απώλειες παραγωγής, λόγω άμεσων ζημιών που προκαλούνται από τη διατροφή των προνυμφών, την ωρίμανση και την πρόωρη πτώση των καρπών και έμμεσες βλάβες που προκαλούνται από δευτερογενείς προσβολές μυκήτων και βακτηρίων.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για επιβλαβή οργανισμό καραντίνας σε πολλές περιοχές του κόσμου, υπάρχουν περιορισμοί στην εισαγωγή προϊόντων και φυτικού υλικού από τους ξενιστές του από χώρες όπου υπάρχει το έντομο.

Ωστόσο, από το 2007, έχουν εφαρμοστεί τεχνικές ελέγχου επιβλαβών οργανισμών στις νότιες περιοχές της αφρικανικής ηπείρου, οι οποίες έχουν μειώσει τις προσβολές σε σπωρώνες εσπεριδοειδών κατά 95-97%, και το *T. leucotreta* εξακολουθεί να προκαλεί σημαντικές απώλειες μόνο σε περιοχές χωρίς έλεγχο ή όπου οι θηρευτές του είναι αναποτελεσματικοί στη διατήρηση των πληθυσμών σε μη επιβλαβές επίπεδο.

Οικονομικές ζημιές έχουν αναφερθεί σε μια σειρά από διαφορετικές καλλιέργειες, όπως τα εσπεριδοειδή, τα ροδάκινα, τα δαμάσκηνα, η πιπεριά, η μελιτζάνα, το βαμβάκι, κ.α.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Η εμφάνιση του εντόμου σε μια νέα περιοχή μπορεί να έχει έμμεσο αρνητικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα των αρθροπόδων λόγω της αυξημένης χρήσης εντομοκτόνων για την καταπολέμησή του.

8. Προληπτικά μέτρα της ΕΕ για την αποφυγή της εισαγωγής και της διασποράς του *T. leucotreta*

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 περί προστατευτικών μέτρων κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, οι ενωσιακοί επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας δεν επιτρέπεται να εισάγονται, να διακινούνται, να διατηρούνται, να πολλαπλασιάζονται ή

να απελευθερώνονται εντός της επικράτειας της Ένωσης. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 73 του ίδιου κανονισμού, είναι υποχρεωτική η ύπαρξη πιστοποιητικού φυτοϋγείας για την εισαγωγή οποιουδήποτε φυτού στην Ευρωπαϊκή Ένωση (με εξαίρεση τους καρπούς των *Ananas comosus*, *Cocos nucifera*, *Durio zibethinus*, *Musa* και *Phoenix dactylifera*).

Το *T. leucotreta* ρυθμίζεται ως επιβλαβής οργανισμός προτεραιότητας για την ΕΕ σύμφωνα με τον Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/1702 και περιλαμβάνεται στη λίστα του παραρτήματος II, Μέρος Α του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072. Επιπλέον, στο παράρτημα VII εισαγωγές καρπών *Capsicum*, *Citrus spp.* (εκτός από *Citrus limon* και *C. aurantiifolia*), *Prunus persica* και *Punica granatum* επί του παρόντος υπόκεινται σε ειδικά μέτρα με στόχο την αποτροπή εισόδου του εντόμου. Σε περίπτωση διαπίστωσης της εμφάνισης του εντόμου στην χώρα, πρέπει να ληφθούν μέτρα για την εκρίζωση του εντόμου.

Επί του παρόντος δεν υπάρχουν επείγοντα μέτρα (ειδική κοινοτική νομοθεσία) για το *T. leucotreta*. Εάν σε επίπεδο ΕΕ ληφθούν έκτακτα μέτρα κατά του *T. leucotreta*, το σχέδιο έκτακτης ανάγκης θα τροποποιηθεί αναλόγως ώστε να αντικατοπτρίζει τις νέες κανονιστικές απαιτήσεις.

Όλα τα φυτά που ενδέχεται να αποτελέσουν πηγή εισόδου στον ενωσιακό χώρο του *T. leucotreta* υπόκεινται σε φυτοϋγειονομικό έλεγχο πριν από την εισαγωγή τους στην Ένωση στους συνοριακούς σταθμούς φυτοϋγειονομικού ελέγχου της χώρας.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, η χώρα μας υποχρεούται να διενεργεί ετήσιες επισκοπήσεις στα φυτά-ξενιστές του εντόμου για την ανίχνευση του *T. leucotreta* ακολουθώντας τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες (Pest survey card) της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA). Οι επισκοπήσεις αυτές πραγματοποιούνται από τις περιφερειακές φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, υπό την καθοδήγηση της κεντρικής αρμόδιας αρχής φυτοϋγείας της χώρας (Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ) και του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ). Συνίστανται σε οπτικούς ελέγχους και, σε περίπτωση που υπάρχουν υπόνοιες προσβολής από τον συγκεκριμένο οργανισμό, σε συλλογή δειγμάτων για τον εντοπισμό επιβλαβών οργανισμών. Οι εν λόγω επισκοπήσεις λαμβάνουν υπόψη τα διαθέσιμα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία, τα βιολογικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου οργανισμού, την παρουσία και τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ευπαθών φυτών, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες κατάλληλες πληροφορίες που αφορούν την παρουσία του συγκεκριμένου οργανισμού.

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργούνται στα φυτά-ξενιστές που προορίζονται να εισαχθούν στη χώρα και η διεξαγωγή του εθνικού επίσημου προγράμματος επισκοπήσεων αποτελούν τα ουσιαστικά στοιχεία των μέτρων που αποσκοπούν στον έγκαιρο εντοπισμό κάθε πιθανής εισαγωγής του επιβλαβούς οργανισμού στην επικράτειά μας, με σκοπό την επιτυχία των μέτρων εξάλειψης που μπορεί να θεωρηθούν απαραίτητα σε περίπτωση ανίχνευσης.

Η επαγρύπνηση που συνδέεται με την επίσημη αναζήτηση συμπληρώνεται από τη νομική υποχρέωση οποιουδήποτε προσώπου, ακόμη και αν δεν είναι επαγγελματίας, ο οποίος υποψιάζεται ή γνωρίζει την παρουσία του *T. leucotreta* στην επικράτειά μας, να ενημερώσει αμέσως την αρμόδια αρχή και να της παράσχει όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με την παρουσία ή την υπόνοια παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού (άρθρα 14 και 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, Π.Δ. 37/2021 και Ν. 2147/1952).

9. Ετήσιο Πρόγραμμα επισκοπήσεων σε περιοχές της χώρας

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς του *T. leucotreta* ως επιβλαβούς οργανισμού προτεραιότητας στην επικράτεια της ΕΕ και την ύπαρξη ξενιστών και ευνοϊκών συνθηκών για την εγκατάστασή του στην εθνική επικράτεια, υπάρχει υποχρέωση διεξαγωγής ετήσιων επισκοπήσεων για την ανίχνευση της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι έρευνες εξασφαλίζουν, με υψηλό επίπεδο βεβαιότητας, την έγκαιρη ανίχνευση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού μέσω επαρκώς μεγάλου αριθμού οπτικών εξετάσεων, δειγματοληψίας και ανάλυσης, λαμβάνοντας υπόψη τη βιολογία του επιβλαβούς οργανισμού και τις εδαφοκλιματικές συνθήκες.

Οι έρευνες επισκόπησής στις μη οριοθετημένες περιοχές της χώρας λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τη σχετική μεθοδολογία που έχει εκπονηθεί από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και παρουσιάζεται στο παράρτημα Ι.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κινδύνου για την εισαγωγή του *T. leucotreta*, οι έρευνες θα πρέπει να επικεντρωθούν στους ακόλουθους τύπους τόπων:

- Συνοριακοί Σταθμοί Ελέγχου (αερολιμένες, θαλάσσιοι λιμένες), κέντρα αποθήκευσης, συσκευασίας, μεταποίησης και διανομής φρούτων και/ή λουλουδιών που παραλαμβάνουν φρούτα και/ή άνθη από ξενιστές από περιοχές όπου υπάρχει ο επιβλαβής οργανισμός.
- Περιοχές παραγωγής ειδών ξενιστών που βρίσκονται δίπλα στους τόπους που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο.
- Φυτώρια, κέντρα κήπου και κήποι που βρίσκονται επίσης κοντά σε αυτούς τους χώρους και/ή που δέχονται φυτικό υλικό από είδη ξενιστές από περιοχές όπου υπάρχει ο επιβλαβής οργανισμός.
- Χώροι απόρριψης φρούτων ή/και ανθέων ειδών ξενιστών ή/και των υποπροϊόντων τους, των οποίων η προέλευση προέρχεται από χώρες όπου υπάρχει ο επιβλαβής οργανισμός.

Οι επιθεωρήσεις επικεντρώνονται κυρίως στην τοποθέτηση παγίδων και στην παρατήρηση συμπτωμάτων σε καρπούς ή/και άνθη ξενιστές.

Οι παγίδες τύπου δέλτα, που φέρουν κολλητικό πάτο και φερομόνη φύλου ως προσελκυστικό στο εσωτερικό τους, πρέπει να τοποθετούνται σε ελάχιστο ύψος 1,5 m σε

ημισκιερό και καλά αεριζόμενο χώρο. Οι κολλητικοί πάτοι πρέπει να ελέγχονται και να αντικαθίστανται κάθε 2 εβδομάδες και οι φερομόνες πρέπει να ανανεώνονται τουλάχιστον κάθε 6 εβδομάδες, ανάλογα με το προϊόν και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται. Στην περίπτωση οπωρώνων εσπεριδοειδών, πρέπει να τοποθετείται μία παγίδα για κάθε 4 εκτάρια.

Η παρατήρηση των συμπτωμάτων αποτελείται από μια οπτική επιθεώρηση των φρούτων και των ανθών για την ανίχνευση οπών εισόδου προνυμφών. Τα αυγά μπορούν επίσης να ανιχνευθούν, αλλά αυτά είναι συνήθως δύσκολο να παρατηρηθούν. Οι τρύπες που γίνονται από τις προνύμφες μπορεί να συνοδεύονται από αποχρωματισμό της φλούδας των καρπών, π.χ. καρποί *Citrus spp.*, και προεξέχουσα μάζα περιττωμάτων στην είσοδο των οπών. Φρούτα / άνθη με ύποπτα συμπτώματα πρέπει να ανοίγονται για να ελεγχθεί αν υπάρχουν προνύμφες μέσα.

Κατά την παρατήρηση συμπτωμάτων στο πλαίσιο ενός οπωρώνα, θα πρέπει να επιλέγονται τυχαία αγροτεμάχια και να επιθεωρούνται 5 δένδρα από κάθε κύρια διαγώνιο.

Συνιστάται να δοθεί προτεραιότητα στην επιθεώρηση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, συσκευασίας και μεταποίησης φυτικού υλικού-ξενιστή από χώρες όπου υπάρχει ο επιβλαβής οργανισμός, καθώς σε αυτούς τους χώρους είναι πιθανότερο να εντοπιστεί ο επιβλαβής οργανισμός. Θα πρέπει επίσης να δοθεί προτεραιότητα στους χώρους καλλιέργειας, τα φυτώρια και τους κήπους που περιέχουν φυτά-ξενιστές, τα οποία βρίσκονται κοντά σε αυτού του είδους τις εγκαταστάσεις.

Η δειγματοληψία θα πραγματοποιείται σε περίπτωση σύλληψης ενηλίκων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι ανήκουν στο είδος *T. leucotreta* ή ανευρίσκονται συμπτώματα σε φρούτα/άνθη ξενιστές.

Το δείγμα πρέπει να περιλαμβάνει, εκτός από το ζωντανό έντομο, μέρος του φυτού όπου βρέθηκε, για να χρησιμεύσει ως τροφή μέχρι την παραλαβή του από το εργαστήριο και για να μπορεί να παρατηρηθεί η βλάβη που προκλήθηκε από το έντομο. Δεν συνιστάται η αποστολή δειγμάτων με πολύ προχωρημένη προσβολή, καθώς η φθορά τους θα είναι μεγαλύτερη μέχρι την παραλαβή τους από το εργαστήριο. Το δείγμα πρέπει να αποστέλλεται στο εργαστήριο σε κατάλληλο σάκο ή σε ερμητικά κλειστό περιέκτη.

Εάν αυτό δεν είναι δυνατό και το δείγμα καθυστερήσει ή το έντομο δεν είναι ζωντανό, τα ενήλικα πρέπει να αποσταλούν στεγνά, προστατευμένα με βαμβάκι, για να αποφευχθεί η θραύση των ποδιών και των κεραιών, σε ανθεκτικές και τέλεια σφραγισμένες σακούλες. Εάν το δείγμα αποτελείται από προνύμφες, αυτές διατηρούνται σε ερμητικά κλειστό περιέκτη με αιθανόλη 70 % για μορφολογική ταυτοποίηση ή 95 % για μοριακή διαγνωστική δοκιμή. Τα δείγματα πρέπει να αποστέλλονται στο εργαστήριο το συντομότερο δυνατό.

Τα σχετικά δεδομένα για κάθε σημείο αναζήτησης (τοποθεσία, ξενιστής, ημερομηνίες, οπτική παρατήρηση, τοποθέτηση και παρατήρηση παγίδας, δειγματοληψία, αποτέλεσμα αναζήτησης στο σημείο) καταγράφονται **στην ηλεκτρονική βάση που έχει αναπτύξει για το σκοπό αυτό το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο.**

Είναι ευθύνη του τμήματος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τις έρευνες που συντονίζει και υλοποιεί, με έμφαση στο αποτέλεσμα αυτών.

10. Επίσημη επιβεβαίωση κρούσματος του επιβλαβούς οργανισμού - διαδικασίες, ενέργειες και μέτρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, όταν υπάρχει υπόνοια παρουσίας του *T. leucotreta* σε μία περιοχή μέσω επίσημων ελέγχων, σχετικών κοινοποιήσεων ή οποιουδήποτε άλλου μέσου, πρέπει να λαμβάνεται σειρά προληπτικών μέτρων με στόχο την επιβεβαίωση ή μη της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού. Τα μέτρα αυτά είναι τα εξής:

- Οι επίσημοι υπάλληλοι φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) της οικείας υπηρεσίας φυτοϋγειονομικού ελέγχου διενεργούν επιτόπιες επιθεωρήσεις στον χώρο του ύποπτου δείγματος καθώς και στα φυτά ξενιστές του εντόμου σε κοντινή απόσταση (Scouting) για την παρουσία του εντόμου και την πιθανή ύπαρξη υπόπτων συμπτωμάτων.
- Λαμβάνουν δείγματα του εντόμου σύμφωνα με την μεθοδολογία που έχει υποδείξει του Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο και τα αποστέλλουν σε αυτό για την επιβεβαίωση του εντόμου.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί από τη μία πλευρά η προέλευση του κρούσματος, και από την άλλη η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του (trace back and forward).
- Σήμανση, απομόνωση και προληπτική ακινητοποίηση των φυτών ή φυτικών προϊόντων από τα οποία έχουν ληφθεί δείγματα.
- Διενέργεια προληπτικών ψεκασμών, με εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την πρόληψη της εξάπλωσης του εντόμου.
- Να λαμβάνουν χώρα οι κατάλληλες εφαρμογές με εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα, κατά του επιβλαβούς οργανισμού. Για τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά σκευάσματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι παραγωγοί μας και οι υπηρεσίες μπορούν να συμβουλευθούν τον σχετικό ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ (<https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul>).

Μόλις επιβεβαιωθεί η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς (Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο), ενημερώνεται σχετικά και το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ και λαμβάνονται τα προβλεπόμενα μέτρα σύμφωνα με τα άρθρα 17, 18, 19, 27 και το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.

11. Μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν στις περιοχές που διαπιστώθηκε επίσημα η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού.

Οι ΕΥΦΥ των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων ή των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων του ΥΠΑΑΤ (εφόσον πρόκειται

για φυτώρια) στις οποίες διαπιστώθηκε επίσημα το έντομο προβαίνουν άμεσα στα εξής:

- Διενεργούν τον έλεγχο ιχνηλασιμότητας προκειμένου να διαπιστωθεί η προέλευση του κρούσματος, και η πιθανή εξάπλωση και διάδοσή του.
- Συλλέγουν όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εμφάνιση του κρούσματος και τις αποστέλλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να σταλεί σχετική γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 32 και το Παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1715. Η γνωστοποίηση γίνεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος II, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που πρέπει να συμπληρώσουν οι υπηρεσίες και να αποστείλουν στο τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥΠΑΑΤ.
- Πραγματοποιούν άμεσα επισκόπηση προσδιορισμού της έκτασης της προσβολής (**delimiting survey**) από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας σύμφωνα με τις υποδείξεις της κεντρικής αρμόδιας αρχής για τη φυτοϋγεία και του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.
- Ενημερώνουν τους καλλιεργητές φυτών ξενιστών καθώς και όλους του πιθανούς υπόχρεους/ενδιαφερόμενους στην περιοχή ευθύνης τους, για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *T. leucotreta*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.
- **Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του delimiting survey, καθορίζεται η οριοθετημένη περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.**
- **Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031** στις οριοθετημένες ζώνες λαμβάνει χώρα ειδικό πρόγραμμα επισκοπήσεων σύμφωνα με τις υποδείξεις του ΜΦΙ το οποίο καθορίζεται και αποτελεί μέρος του «**Σχεδίου Δράσης**» (**Action Plan**) της χώρας.
- Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, στις προσβεβλημένες ζώνες, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν μέτρα για την εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού.
- Ενημερώνουν τους εμπλεκόμενους ότι σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 αποτελεί υποχρέωση τους να γνωστοποιούν αμέσως στην αρμόδια Αρχή της περιοχής τους οποιαδήποτε ύποπτη εμφάνιση επιβλαβών οργανισμών ή συμπτωμάτων.
- Εντός των οριοθετημένων περιοχών, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την απειλή που συνιστά ο συγκεκριμένος επιβλαβής οργανισμός και σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αποτροπή της περαιτέρω διασποράς του εκτός των εν λόγω περιοχών. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι το ευρύ κοινό και οι επαγγελματίες γνωρίζουν την οριοθέτηση των οριοθετημένων περιοχών.
- Εφόσον εντός των οριοθετημένων περιοχών υπάρχουν φυτώρια, καταστήματα εμπορίας φυτών ή κεντρικές αναγορές, τότε εντός των εγκαταστάσεών τους, επιθεωρήσεις και μέτρα λαμβάνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των

οικείων τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΑΕ) του ΥΠΑΑΤ.

12. Μέτρα εξάλειψης και ελέγχου του *T. leucotreta*.

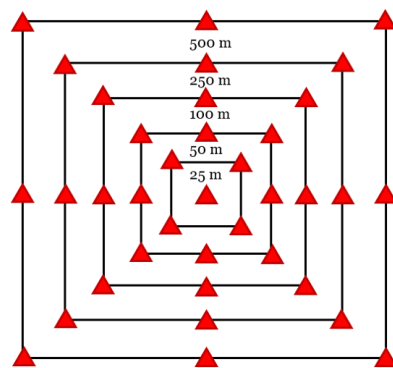
Όταν επιβεβαιωθεί η παρουσία του *T. leucotreta*, μέσω της κοινοποίησης θετικού αποτελέσματος από το αρμόδιο εργαστήριο του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ), **θα καθοριστούν οριοθετημένες περιοχές. Η οριοθέτηση αυτή θα περιλαμβάνει την προσβεβλημένη ζώνη και τη ζώνη ασφαλείας.**

Στις ζώνες εφαρμόζονται φυτοϋγειονομικά μέτρα προστασίας για την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού.

Η προσβεβλημένη ζώνη είναι η περιοχή στην οποία έχει επιβεβαιωθεί η παρουσία του συγκεκριμένου οργανισμού και η οποία περιέχει:

- Όλα τα φυτά που είναι γνωστό ότι έχουν προσβληθεί από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας.
- Όλα τα φυτά που παρουσιάζουν συμπτώματα που υποδηλώνουν πιθανή προσβολή.
- Όλα τα άλλα φυτά που μπορεί να έχουν προσβληθεί ή θα προσβληθούν από τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας.

Στην προσβεβλημένη περιοχή θα τοποθετηθεί δίκτυο φερομονικών παγίδων με φερομόνη φύλου, σε έκταση 1 km² με επίκεντρο τον/τους τόπο/-ους όπου εντοπίστηκε η εστία προσβολής, το οποίο θα αποτελείται από 37 παγίδες κατανεμημένες ως εξής (Βλέπε εικόνα 10):

Εικόνα 10: Κατανομή παγίδων σύλληψης στην μολυσμένη περιοχή (τρίγωνο).

Οι παγίδες θα επιθεωρηθούν δύο ημέρες μετά την εγκατάστασή τους. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει σύλληψη ατόμων, οι παγίδες θα ελέγχονται 2 φορές την εβδομάδα. Εάν συνεχιστούν τα αρνητικά αποτελέσματα κατά την επιθεώρηση των παγίδων, στη συνέχεια θα ελέγχονται 1 φορά την εβδομάδα. Αυτές οι επιθεωρήσεις θα συνεχιστούν για 4 εβδομάδες, δίνοντας αρκετό χρόνο για να ολοκληρωθεί ένας πλήρης βιολογικός κύκλος του επιβλαβή οργανισμού.

Εάν οι συλλήψεις σημειώνονται μόνο κοντά στο επίκεντρο, μπορεί να υποτεθεί ότι η εστία είναι υπό έλεγχο. Οι παγίδες θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται παράλληλα με την εφαρμογή άλλων μέτρων εξάλειψης.

Εάν οι συλλήψεις συμβαίνουν μακριά από το επίκεντρο, τότε το έντομο δεν έχει τοπική κατανομή στην περιοχή όπου πρώτο-εμφανίστηκε το κρούσμα. Σε αυτή την περίπτωση, θα εγκατασταθούν νέα δίχτυα παγίδευσης με επίκεντρο στους χώρους όπου σημειώθηκαν οι νέες ανιχνεύσεις, εφαρμόζοντας τα υπόλοιπα μέτρα εξάλειψης.

Η ουδέτερη ζώνη δημιουργείται γύρω από την μολυσμένη ζώνη. Στην περίπτωση του *T. leucotreta*, η περιοχή αυτή έχει ελάχιστο πλάτος 2 km (Σύμφωνα με την εκτίμηση της EFSA για τη μέγιστη ετήσια απόσταση εξάπλωσης για το *T. leucotreta* ως περίπου 1,5 km). Εάν επιβεβαιωθεί η παρουσία του εντόμου στη ζώνη ασφαλείας, η οριοθέτηση της προσβεβλημένης ζώνης και της ζώνης ασφαλείας τροποποιείται αναλόγως.

Ο ορισμός των οριοθετημένων περιοχών λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 2(ε) του άρθρου 4 του Π.Δ 37/2021 (Α'94).

Οι ιδιοκτήτες φυτών ξενιστών του εντόμου που δραστηριοποιούνται στις οριοθετημένες περιοχές ενημερώνονται από τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου για τα μέτρα που θα εφαρμοστούν.

Δεν είναι απαραίτητο να καθοριστούν οριοθετημένες περιοχές εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το έντομο έχει εισαχθεί σε μολυσμένο υλικό και δεν είναι δυνατόν να εξαπλωθεί.
- Διαπιστώνεται ότι η ανίχνευση του επιβλαβούς οργανισμού ήταν μεμονωμένη πράξη και ότι ο κίνδυνος εγκατάστασης και εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού εκτός της μολυσμένης περιοχής έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε αποδεκτό επίπεδο, μέσω φυσικών ή τεχνητών φραγμών, χωρίς να χρειάζεται να καθοριστεί ουδέτερη ζώνη.

Μια οριοθετημένη περιοχή παύει να υφίσταται όταν ο επιβλαβής οργανισμός δεν έχει εντοπιστεί εκεί για περίοδο δύο συνεχών ετών, ως αποτέλεσμα εντατικών επίσημων ερευνών. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη.

Σε περίπτωση μη οριοθέτησης περιοχών, εάν συντρέχει μία από τις δύο καταστάσεις που αναφέρονται ανωτέρω, πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να μην καθοριστεί οριοθετημένη ζώνη:

- Άμεσα μέτρα για να εξασφαλιστεί η ταχεία εξάλειψη του *T. leucotreta* και να αποκλειστεί η πιθανότητα εξάπλωσής του.
- Εντατική και περιοδική επιτήρηση για περίοδο που καλύπτει τουλάχιστον έναν κύκλο ζωής του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, συν ένα επιπλέον έτος, σε ακτίνα τουλάχιστον 1 km γύρω από τον τόπο όπου εντοπίστηκε ο επιβλαβής οργανισμός.
- Καταστροφή και απομάκρυνση οποιουδήποτε μολυσμένου φυτικού υλικού.

- Απαγόρευση οποιασδήποτε μετακίνησης δυνητικά μολυσμένου υλικού εκτός της μολυσμένης περιοχής.
- Διερεύνηση της προέλευσης της προσβολής, με διαλογή φυτών και καρπών, στο μέτρο του δυνατού, και εξέτασή τους πριν από οποιαδήποτε ένδειξη προσβολής. Η εξέταση θα πρέπει να περιλαμβάνει στοχευμένη καταστροφική δειγματοληψία.
- Δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την απειλή του επιβλαβούς οργανισμού και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη της εξάπλωσής του, συμπεριλαμβανομένων των όρων που σχετίζονται με τη μετακίνηση φυτών και καρπών συγκεκριμένων ξενιστών.
- Κάθε άλλο μέτρο που συμβάλλει στην εκρίζωση του συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη το διεθνές πρότυπο για τα φυτοϋγειονομικά μέτρα ISPM 9 και εφαρμόζοντας ολοκληρωμένη προσέγγιση σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην οδηγία ISPM 14.

Σε περίπτωση οριοθέτησης περιοχών: Τα μέτρα εξάλειψης στην μολυσμένη ζώνη βασίζονται στο δίκτυο παγίδων που περιγράφεται λεπτομερώς στην οριοθέτηση της οριοθετημένης περιοχής στο παρόν σχέδιο. Στην μολυσμένη περιοχή λαμβάνουν χώρα τα εξής:

- Καταστροφή καρπών/ανθέων ειδών ξενιστών που βρίσκονται εντός της προσβεβλημένης ζώνης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πέφτουν στο έδαφος. Η διαδικασία αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί με την ταφή του φυτικού υλικού στο έδαφος, σε βάθος 60 έως 90 cm, ή με καύση.
- Σε περίπτωση απομάκρυνσης φρούτων προς μεταποίηση, πρέπει να μεταφέρονται σε ερμητικά σφραγισμένους περιέκτες και να μεταποιούνται σε γραμμές ειδικά αφιερωμένες σε αυτά, χωριστά από άλλα προϊόντα.
- Οι επεξεργασίες με φυτοπροστατευτικά προϊόντα πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις δραστικές ουσίες που έχουν εγκριθεί στην χώρα μας, λαμβάνοντας υπόψη την αναποτελεσματικότητα των μη συστημικών εντομοκτόνων κατά των προνυμφών που βρίσκονται μέσα στους καρπούς, την ανάπτυξη αντοχής του επιβλαβούς οργανισμού σε ορισμένες δραστικές ουσίες και τις οδηγίες για την εφαρμογή του προϊόντος ή των προϊόντων. Οι θεραπείες θα πρέπει να πραγματοποιούνται αργά το απόγευμα και το βράδυ και θα πρέπει να επικεντρώνονται σε όλα τα είδη ξενιστών, έως ότου παρέλθει περίοδος ισοδύναμη με 2 γενεές *T. leucotreta* χωρίς συλλήψεις στο δίκτυ παγίδευσης.
- Εφαρμογή λοιπών μέσων ελέγχου όπως περιγράφονται ανωτέρω (Βιολογικοί παράγοντες, τεχνική στείρωσης αρσενικών, καθαρισμός των πεσμένων φρούτων, μη μετακίνηση του εδάφους, έλεγχος ζιζανίων, επιθεώρηση, καθαρισμός και απολύμανση των οχημάτων που κυκλοφορούν εντός της μολυσμένης ζώνης).

- Στις εγκαταστάσεις αποθήκευσης, συσκευασίας ή μεταποίησης και στα μολυσμένα θερμοκήπια:
 - Τοποθετούνται εντομοστεγή δίχτυα για την αποτροπή εισόδου του εντόμου.
 - Απολύμανση δαπέδου, τοίχων και οροφών με εγκεκριμένα προϊόντα.
 - Καθαρισμός και απολύμανση των μηχανημάτων και των χώρων αποθήκευσης των μηχανημάτων με εγκεκριμένα προϊόντα.
 - Καταστροφή υλικών όπως σακούλες, συσκευασίες, κουτιά κ.λπ., που έχουν έρθει σε επαφή ή κοντά σε μολυσμένο φυτικό υλικό.
- Περιορισμοί κυκλοφορίας. Το μολυσμένο φυτικό υλικό μπορεί να εξέλθει από την μολυσμένη ζώνη για καταστροφή μόνο σε περιπτώσεις όπου δεν είναι δυνατόν να καταστραφεί επιτόπου. Στην περίπτωση αυτή, η μεταφορά θα πρέπει να συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις για να διασφαλιστεί ότι το έντομο δεν θα εξαπλωθεί. Προκειμένου να αποφευχθεί η εξάπλωση του επιβλαβούς οργανισμού μέσω των νυμφών του, που βρίσκονται στο έδαφος, απαγορεύεται η μετακίνηση του εδάφους εκτός της οριοθετημένης ζώνης κατά τη διάρκεια των περιόδων αναπαραγωγής.

Πρέπει να διεξάγονται έρευνες όχι μόνο στην μολυσμένη ζώνη, αλλά και στη ζώνη ασφαλείας, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν έχει σημειωθεί εξάπλωση του επιβλαβούς οργανισμού. Η επιβεβαίωση της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού σε ένα αγροτεμάχιο της ζώνης ασφάλειας απαιτεί επαναξιολόγηση των οριοθετημένων περιοχών.

Θα πρέπει επίσης, να υπάρχει επιτήρηση της κυκλοφορίας των φυτών-ξενιστών και των καρπών που μπορούν να εξέλθουν από την μολυσμένη ζώνη. Η παρακολούθηση συνίσταται στην εξακρίβωση ότι η μετακίνηση αυτή πληροί όλες τις απαιτήσεις και τους όρους που περιγράφονται λεπτομερώς ανωτέρω όσον αφορά τους περιορισμούς κυκλοφορίας.

Σε περίπτωση επιτήρησης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, συσκευασίας κ.λπ., αυτή πραγματοποιείται με την εγκατάσταση παγίδων φερομόνης φύλου και με την επιθεώρηση του φυτικού υλικού που παραλαμβάνεται από τις εγκαταστάσεις αυτές. Οι παγίδες πρέπει να ελέγχονται εβδομαδιαίως.

13. Ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων.

Όλες οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας, στις περιοχές αρμοδιότητας τους, προβαίνουν άμεσα σε ενημέρωση του κοινού, των επαγγελματιών και των ιδιωτών γεωπόνων για τη διαπίστωση της παρουσίας του ενωσιακού επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *T. leucotreta*, με στόχο την ευαισθητοποίηση τους για τον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών νέων κρουσμάτων.

Το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ καθώς και οι οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Χώρας μετά από συνεργασία και με τα επίσημα εργαστήρια φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΜΦΙ προβαίνουν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων

όπως:

- (α) αρθογραφία σε εκλαϊκευμένα περιοδικά καθώς και στον ημερήσιο τύπο.
- (β) αποστολή φυτοπροστατευτικών ανακοινώσεων σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- (γ) παρουσίαση σχετικών κειμένων στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ).
- (δ) ετοιμασία εικονογραφημένων αφισών και ανάρτηση τους σε περίοπτα σημεία (αεροδρόμια, λιμάνια).
- (ε) ενημέρωση μεταφορικών εταιρειών (ναυτιλιακές και οδικών μεταφορών).
- (στ) Φυλλάδια, οδηγίες
- (ζ) Ενημερωτικές Ημερίδες,
- (η) Συνεντεύξεις σε ΜΜΕ.
- (θ) Ειδικές ημερίδες για τους επαγγελματίες χρήστες.

Ειδικά για την ενημέρωση κάθε εμπλεκόμενου το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ, θα συντάξει πληροφοριακό υλικό, το οποίο θα αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο του ΥπΑΑΤ (www.minagric.gr).

14. Κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα μέτρα εξάλειψης που θεσπίζονται στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, του Π.Δ 37/2021 και του Ν. 2147/1952, επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Ν. 2147/1952.

15. Δράσεις κατάρτισης

Το τμήμα φυτοϋγειονομικού ελέγχου του ΥπΑΑΤ σε συνεργασία με τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο διοργανώνουν δράσεις κατάρτισης για τους Επίσημους Υπαλλήλους Φυτοϋγειονομικών Υπηρεσιών (ΕΥΦΥ) της χώρας καθώς και για τους επαγγελματίες, για καλύτερη γνώση σχετικά με τη συμπεριφορά και τη δράση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας, συμπτώματα, μεθοδολογίες αναζήτησης και παρακολούθησης καθώς και για τα μέσα προστασίας που μπορούν να εφαρμοστούν για τον περιορισμό των πληθυσμών των προνυμφών και των ενηλίκων αυτού του εντόμου.

16. Αναγκαίοι οικονομικοί πόροι

Οι πόροι που θα απαιτηθούν εάν χρειαστεί, για την καταπολέμηση του επιβλαβούς οργανισμού θα προέρχονται από κονδύλια των Περιφερειών της Χώρας και του ΥπΑΑΤ.

Η ΕΕ προβλέπει συγχρηματοδότηση των επίσημων μέτρων καραντίνας για τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας. Για το λόγο αυτό το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/νσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ ετοιμάζει φάκελο για αίτημα συγχρηματοδότησης των λαμβανόμενων μέτρων από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/690 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση προγράμματος για την εσωτερική αγορά, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων, τον τομέα των φυτών, των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, και τις ευρωπαϊκές στατιστικές (Πρόγραμμα για την ενιαία αγορά) και για την κατάρτιση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 99/2013, (ΕΕ) αριθ. 1287/2013, (ΕΕ) αριθ. 254/2014 και (ΕΕ) αριθ. 652/2014.

17. Εθνικό Επίσημο Εργαστήριο Αναφοράς της Χώρας για το *T. leucotreta*

Τα δείγματα φυτικών ιστών καθώς και παγίδων αποστέλλονται για εργαστηριακή εξέταση στο ακόλουθο εργαστήριο:

Ερευνητικό Ίδρυμα: Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο

α) Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας
Ειδικός Ερευνητής: Δρ Δημήτριος Παπαχρήστος
Ταχ. Δ/ση: Στ. Δέλτα 8, ΤΚ 14561 Κηφισιά.
Τηλ.: 210-8180219
E-mail: d.papachristos@bpi.gr

β) Εργαστήριο Βιολογικής Καταπολέμησης
Ειδικός ερευνητής: Δρ Π. Μυλωνάς
Ταχ. Δ/ση: Στ. Δέλτα 8, ΤΚ 14561 Κηφισιά.
Τηλ.: 210-8180216
E-mail: p.milonas@bpi.gr

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Αλλαγή κωδικού πεδίου

Μορφοποιήθηκε: Ελληνικά (Ελλάδα)

Μορφοποιήθηκε: Γαλλικά (Καναδά)

Αλλαγή κωδικού πεδίου

Μορφοποιήθηκε: Γαλλικά (Καναδά)

18. Αξιολόγηση και επανεξέταση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης

Αυτό το ειδικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *T. leucotreta* θα πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά προκειμένου να εντοπίζονται τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία, τις διαδικασίες ελέγχου, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τις μεθόδους δειγματοληψίας και διάγνωσης και τυχόν άλλες σχετικές τροποποιήσεις.

Ευθύνη για την σύνταξη, αναθεώρηση και εφαρμογή του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης έχει το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ.

Τον συντονισμό των ενεργειών θα έχει το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Δ/σης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥπΑΑΤ το οποίο θα ετοιμάζει ετήσια έκθεση σχετικά με την έκβαση των εργασιών που απορρέουν από την εφαρμογή του σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης.

19. Κριτήρια για την κήρυξη εξάλειψης / αλλαγής πολιτικής .

Όταν ο συγκεκριμένος οργανισμός δεν ανιχνεύεται σε οριοθετημένη περιοχή, η οριοθέτηση μπορεί να αρθεί εάν δεν υπάρχει ανίχνευση *T. leucotreta* για μια περίοδο που καλύπτει δύο

διαδοχικούς κύκλους ζωής του εντόμου μετά την απομάκρυνση της μολυσμένης καλλιέργειας.

Εάν οι έρευνες αποκαλύψουν ότι ο οργανισμός καραντίνας *T. leucotreta* έχει εγκατασταθεί σε μια τέτοια περιοχή ώστε η εκρίζωση να μην θεωρείται εφικτή, η κεντρική αρμόδια αρχή της χώρας μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής μέτρων περιορισμού **μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής της ΕΕ.**

20. Βιβλιογραφία

A.P. Malan, J.I. von Diest, S.D. Moore, and P. Addison "Control Options for False Codling Moth, *Thaumatotibia leucotreta* (Lepidoptera: Tortricidae), in South Africa, With Emphasis on the Potential Use of Entomopathogenic Nematodes and Fungi," African Entomology 26(1), 14-29, (1 April 2018). <https://doi.org/10.4001/003.026.0014>

CABI 2023. *Thaumatotibia leucotreta* (FCM). Technical Factsheet. PlantwisePlus Knowledge Bank. Available online: <https://plantwiseplusknowledgebank.org/doi/10.1079/>.

Defra 2022. Pest specific plant health response plan: Outbreaks of *Thaumatotibia leucotreta*, Available: <https://planthealthportal.defra.gov.uk/assets/>.

EFSA, Baker Richard, Gilioli Gianni, Behring Carsten, Candiani Denise, Gogin And Kaluski Tomasz, Kinkar Mart, Mosbach-Schulz Olaf, Neri Franco Maria, Preti Stefano, Rosace Maria Chiara, Siligato Riccardo, Stancanelli Giuseppe, & Tramontini Sara. 2019 *Thaumatotibia leucotreta*–Pest Report and Datasheet to support ranking of EU candidate priority pests [Data set]. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2789844>

EFSA, Loomans A, van Noort T, Schenk M, Delbianco A, Vos S. 2020. Pest survey card on *Thaumatotibia leucotreta*. EFSA Supporting Publications 17: 1916E. <https://doi.org/10.2903/sp.efsa.2020.EN-1916>

EPPO 2013. Pest Risk Analysis for *Thaumatotibia leucotreta*: EPPO, Paris. Available at <https://pra.eppo.int/pra/9305d7ed-2788-46dc-882d-b4641fa24fff>

EPPO 2023a. *Thaumatotibia leucotreta* (ARGPLE) EPPO Global Database. Available online: <https://gd.eppo.int/taxon/ARGPLE>.

EPPO 2023b. *Thaumatotibia leucotreta*. EPPO datasheets on pests recommended for regulation. EPPO Global Database. Available online: <https://gd.eppo.int/taxon/ARGPLE/datasheet>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

1

Μεθοδολογία Επισκόπησης για τη διαπίστωση παρουσίας ή μη του επιβλαβούς
οργανισμού καραντίνας *Thaumatotibia leucotreta* Meyrick (Lepidoptera:
Tortricidae) για το έτος 2024

Η μεθοδολογία αφορά μόνο στους ετήσιους προγραμματισμένους ελέγχους, δεν αφορά σε ελέγχους που πραγματοποιούνται για έκδοση Φυτοϋγειονομικών Διαβατηρίων ή Πιστοποιητικών Φυτοϋγείας.
Τα δείγματα, καθώς και τα στοιχεία μακροσκοπικών ελέγχων τα οποία δεν συνοδεύονται από ετικέτα με τα πλήρη στοιχεία και δεν πραγματοποιούνται εντός της χρονικής περιόδου που προβλέπεται στη σχετική μεθοδολογία δεν θα παραλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος.
Οι έλεγχοι των επισκοπήσεων πραγματοποιούνται μόνο από Φυτοϋγειονομικούς Ελεγκτές.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΓΧΩΝ	
Θέσεις τοποθέτησης παγίδων	Αγροί εσπεριδοειδών, πιπεριάς (επιλέγονται κοντά σε σημεία ρίσκου) Λιμάνια Κεντρικές λαχαναγορές Αστικός ιστός (Π. Αττικής)
Τρόπος ελέγχου	Ανάρτηση παγίδων τύπου δέλτα με ελκυστικό φερομόνη φύλου στην περιφέρεια της κόμης δένδρων ξενιστών του εντόμου (για τα λιμάνια και κεντρικές λαχαναγορές εάν δεν υπάρχει δένδρο ξενιστής τοποθετούνται σε άλλο είδος δένδρου ή σε κάποια σταθερή επιφάνεια)
Περίοδος διενεργείας των ελέγχων	Μάιος –Οκτώβριος
Διάρκεια ελέγχου παγίδων	Κάθε δέκα ημέρες και συλλογή και αποστολή των κολλητικών πάτων
Αλλαγή ελκυστικού	Κάθε 40-50 ημέρες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A1. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ.....	3
A2. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ.....	3
A2.1. Επιβλαβής οργανισμός.....	3
A2.2. Σχετική φυτοϋγειονομική νομοθεσία.....	3
A2.3. Ξενιστές.....	3
A2.4. Γεωγραφική κατανομή.....	3
A2.5. Βιολογία εντόμου.....	4
A2.6. Μορφολογικά Χαρακτηριστικά εντόμου.....	4
A2.7. Συμπτώματα προσβολής.....	4
A2.8. Τρόποι μετακίνησης και διασποράς.....	4
A2.9. Διαπίστωση της παρουσίας και παρακολούθηση των πληθυσμών του εντόμου.....	5
A3. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ.....	5
A3.1. Σημεία-θέσεις-χρόνος ανάρτησης και έλεγχος παγίδων.....	5
A3.2. Καταγραφή ελέγχων - Σήμανση δειγμάτων.....	5
A3.3. Αποστολή δειγμάτων.....	6
A4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ.....	7
A4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΕΙΚΟΝΕΣ.....	8

A1. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

Η μεθοδολογία συντάχθηκε από τα Εργαστήρια Γεωργικής Εντομολογίας και Βιολογικής Καταπολέμησης του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, στο πλαίσιο του προγράμματος: «Επισκοπήσεις (Surveys) κατά ορισμένων επιβλαβών οργανισμών» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

Περιλαμβάνει στοιχεία της βιολογίας και οικολογίας του εντόμου και οδηγίες για την πραγματοποίηση της παγιοθεσίας, τη λήψη, συσκευασία, σήμανση και αποστολή δειγμάτων παγιδών από τις αρμόδιες υπηρεσίες προς τα επίσημα εργαστήρια.

A2. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΙΒΛΑΒΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ**A2.1. Επιβλαβής οργανισμός**

Thaumatotibia leucotreta Meyrick (Lepidoptera: Tortricidae). False Codling Moth.

A2.2. Σχετική φυτοϋγειονομική νομοθεσία

Εκτελεστικός Καν. (ΕΕ) 2019/2072.

A2.3. Ξενιστές

Το είδος *T. leucotreta* χαρακτηρίζεται ως ένα εξαιρετικά πολυφάγο είδος που προσβάλλει τους καρπούς δενδρωδών, κηπευτικών και καλλωπιστικών φυτών. Έχει αναφερθεί σε ευρύ φάσμα δενδρωδών φυτών όπως τα εσπεριδοειδή, η ροδιά, το αβοκάντο, διάφορα πυρηνόκαρπα (ροδακινιά, δαμασκηλιά κ.α.), η αχλαδιά, διάφορα κηπευτικά (πιπεριά, τομάτα μελιτζάνα κ.ά.), δρεπτά άνθη τριανταφυλλιάς κ.ά., φασόλια, βαμβάκι, καλαμπόκι. Οι περισσότερες ζημιές έχουν αναφερθεί σε καλλιέργειες εσπεριδοειδών, βαμβακιού, πιπεριάς, ροδιάς και άνθη τριανταφυλλιάς (Για πλήρη κατάλογο ξενιστών EPPO 2013).

A2.4. Γεωγραφική κατανομή

Το έντομο *T. leucotreta* είναι Αφρικανικό είδος και απαντάται σχεδόν σε όλες τις χώρες της υποσαχάριας Αφρικής. Ζημιές έχουν αναφερθεί στην Ουγκάντα, Αγκόλα, Νότια Αφρική κ.α. Έχει αναφερθεί παλαιότερα και στο Ισραήλ σε καλλιέργειες «Macademia». Ωστόσο, θεωρείται ότι δεν έχει επεκταθεί περαιτέρω στην περιοχή. Συχνά εντοπίζεται σε εισαγόμενα στην Ε.Ε. προϊόντα από χώρες της Αφρικής που το έντομο είναι παρών, όπως εισαγόμενα εσπεριδοειδή από Ν. Αφρική, πιπεριές από Ουγκάντα και άνθη τριανταφυλλιάς. Το έντομο είχε εμφανιστεί σε θερμοκηπιακές καλλιέργειες πιπεριάς στην Ολλανδία, όπου εφαρμόστηκαν μέτρα εκρίζωσης τα οποία θεωρήθηκαν επιτυχή.

A2.5. Βιολογία εντόμου

Το έντομο *T. leucotreta* δεν έχει διάπαυση και είναι δραστήριο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, εφόσον η θερμοκρασία είναι πάνω από 10°C. Ο βιολογικός του κύκλος από το αυγό στο ενήλικο διαρκεί από 48 έως 70 ημέρες σε συνθήκες αγρού κατά τη θερινή περίοδο. Το χειμώνα η διάρκεια βιολογικού κύκλου είναι μεγαλύτερη και έχει αναφερθεί ως και 90 ημέρες. Οι προνύμφες όταν ολοκληρώσουν την ανάπτυξη τους εγκαταλείπουν τους καρπούς και νυμφώνονται στο έδαφος σχηματίζοντας ένα μετάξινο κουκούλι. Συνολικά σε εσπεριδοειδή συμπληρώνει μέχρι και 6 γενεές στη Νότια Αφρική. Τα ενήλικα θηλυκά ωοτοκούν κατά μέσο όρο 100 αυγά με μέγιστο τα 300 αυγά.

A2.6. Μορφολογικά Χαρακτηριστικά εντόμου

Τα αυγά είναι σχήματος οβάλ με στικτή επιφάνεια και διαστάσεις 0,77mm μήκος, 0,60mm πλάτος και 1mm διάμετρο. Τα αυγά είναι χρώματος λευκού αρχικά και καθώς αναπτύσσονται μετατρέπονται προς μαύρα, όταν πλησιάζει η εκκόλαψη των προνυμφών. Οι προνύμφες είναι λευκού κρεμώδους χρώματος αρχικά και μοιάζουν ως προς την εμφάνιση με τις προνύμφες της κοινής καρπόκαψας. Μια πλήρως αναπτυγμένη προνύμφη φτάνει τα 15-20mm μήκος με ρόδινο χρωματισμό και μαύρη κεφαλική κάψα. Η προνυμφική ανάπτυξη ολοκληρώνεται σε 5 προνυμφικές ηλικίες.

Τα ενήλικα (Εικόνα 1) εμφανίζουν διμορφισμό. Τα αρσενικά έχουν άνοιγμα πτερύγων 15-16mm και τα θηλυκά 19-20mm. Τόσο στα θηλυκά όσο και στα αρσενικά οι πρόσθιες πτέρυγες εμφανίζουν ένα μοτίβο από γκρι, καφέ, μαύρους και πορτοκαλί σχηματισμούς. Τα αρσενικά διακρίνονται από άλλα συγγενή είδη από τις οπίσθιες πτέρυγες που είναι κάπως περιορισμένες και μικρότερες σε μέγεθος και φέρουν ένα κυκλικό σχηματισμό από λεπτά τριχοειδούς τύπου λέπια (Εικόνα 2).

A2.7. Συμπτώματα προσβολής

Τα συμπτώματα προσβολής από το έντομο *T. leucotreta* είναι παρόμοια με αυτά που προκύπτουν από την προσβολή της κοινής καρπόκαψας. Συγκεκριμένα, οι προνύμφες εισέρχονται στο εσωτερικό των καρπών όπου αναπτύσσονται και όταν ολοκληρώσουν την ανάπτυξη τους εξέρχονται από οπές που ανοίγουν στους καρπούς με εμφανή την εικόνα των αποχωριμμάτων από τις προνύμφες. Σε ένα καρπό μπορεί να βρίσκονται παραπάνω από μία προνύμφες. επίσης, οι προνύμφες προσβάλλουν τους καρπούς σε όλα τα στάδια της ανάπτυξής τους, δηλαδή τόσο σε πρώιμο όσο και σε ώριμο στάδιο ανάπτυξης.

A2.8. Τρόποι μετακίνησης και διασποράς

Τα ενήλικα άτομα είναι ικανά για περιορισμένη διασπορά σε κοντινές αποστάσεις. Ο κύριος τρόπος διασποράς σε μεγάλες αποστάσεις είναι η μεταφορά προσβεβλημένου φυτικού υλικού και καρπών. Από την ανάλυση επικινδυνότητας του EPPO για το συγκεκριμένο είδος

προέκυψε ότι οι πιθανότεροι δίοδοι εισαγωγής στην Ευρώπη είναι η εισαγωγή εσπεριδοειδών από τη Νότια Αφρική, και σε μικρότερο βαθμό η εισαγωγή καρπών πυτεριάς ή δρεπτιών ανθέων τριανταφυλλιάς από την Αφρική. Η περιοχή της Ελλάδας είναι οριακά κατάλληλη κλιματολογικά για την εγκατάσταση του εντόμου. Η Κρήτη είναι η πλέον κατάλληλη περιοχή για την εγκατάσταση του εντόμου στην Ελλάδα.

A2.9. Διαπίστωση της παρουσίας και παρακολούθηση των πληθυσμών του εντόμου

Ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος για την ανίχνευση του εντόμου είναι η χρήση φερομονικών παγίδων. Για το έντομο *T. leucotreta* έχει αναγνωρισθεί ως φερομόνη το μίγμα ουσιών (E)-8-dodecenyl acetate και (Z)-8-dodecenyl acetate το οποίο σε αναλογία 70:30 προσελκύει τα αρσενικά άτομα. Οι παγίδες που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση του *T. leucotreta* είναι οι τύπου Δ, στο εσωτερικό των οποίων τοποθετείται κολλητική επιφάνεια με μια κάψουλα που περιέχει το μίγμα της φερομόνης του εντόμου. Οι παγίδες πρέπει να τοποθετούνται στην περιφέρεια δένδρων ξενιστών και να παραμένουν για χρονικό διάστημα από Απρίλιο μέχρι Οκτώβριο. Οι παγίδες ελέγχονται κάθε 10 ημέρες.

A3. ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ

Οι επισκοπήσεις θα αφορούν σε τοποθέτηση φερομονικών παγίδων τύπου «Δέλτα» για τη διαπίστωση της παρουσίας του εντόμου.

A3.1. Σημεία-θέσεις-χρόνος ανάρτησης και έλεγχος παγίδων

Οι παγίδες θα τοποθετηθούν σε σημεία σύμφωνα με τον Πίνακα 1. Σύμφωνα με την κατανομή, οι παγίδες τοποθετούνται ανάλογα με την Περιφερειακή Ενότητα είτε σε οπωρώνες εσπεριδοειδών, σε υπαίθρια ή θερμοκηπτική καλλιέργεια πυτεριάς, σε λιμάνι, αστικό ιστό και σε κεντρική λαχαναγορά. Οι παγίδες ελέγχονται κάθε 10 ημέρες για χρονικό διάστημα από Μάιο μέχρι Οκτώβριο. Οι κολλητικές επιφάνειες των παγίδων που φέρουν λεπιδόπτερα έντομα που είναι παρόμοια σε μορφή και μέγεθος με το έντομο *T. leucotreta* αποστέλλονται στο αρμόδιο εργαστήριο. Οι κολλητικές επιφάνειες πρέπει να καλύπτονται ελαφρά με διαφανή πλαστική μεμβράνη και να τοποθετούνται σε φάκελο με φυσαλίδες ή άλλο υλικό που να εξασφαλίζει την μη καταστροφή των συλληφθέντων εντόμων κατά τη μεταφορά τους.

A3.2 Καταγραφή ελέγχων - Σήμανση δειγμάτων

Η καταγραφή του ελέγχου γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Μ.Φ.Ι (surveys.bri.gr). Τα στοιχεία της ετικέτας υποβάλλονται μέσω της εφαρμογής στο αρμόδιο εργαστήριο, ενώ παράλληλα η ετικέτα τυπώνεται και χρησιμοποιείται για την σήμανση του δείγματος που θα αποσταλεί για περαιτέρω εργαστηριακό έλεγχο. Για κάθε σημείο ελέγχου

(παγίδα) δημιουργείται μια καινούργια εγγραφή στην οποία καταγράφονται στην συνέχεια όλοι οι έλεγχοι. Αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής μαζί με του κωδικούς πρόσβασης έχουν αποσταλεί στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των ΦΕ.

A3.3. Αποστολή δειγμάτων

Τα δείγματα (κολλητικές επιφάνειες παγίδων) θα αποστέλλονται στο αρμόδιο εργαστήριο του Μπεννακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου στην κάτωθι διεύθυνση:

Μπεννάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
Εργαστήριο Βιολογικής Καταπολέμησης
Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά
Τηλ.:210 8180216, Fax:210 8077506
(υπ' όψιν Δρος Π. Μυλωνά, ή Δρος Δ. Παπαχρήστου)
Με την ένδειξη «ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ για το έντομο *T. leucotreta*»

Α4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Πίνακας 1. Ετήσιοι προγραμματισμένοι έλεγχοι (αριθμός και θέσεις τοποθέτησης φερομονικών παγίδων) ανά Περιφερειακή Ενότητα για το έντομο καραντίνας *Thaumatotibia leucotreta* (Meyrick) στο πλαίσιο των επισκοπήσεων για το έτος 2024

2024

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Εσπεριδοειδή	Πυπεριά	Λιμένας	Κεντρική λαχαναγορά
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ				
1 Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ			1	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ				
1 Π.Ε. ΑΡΤΑΣ	2			
2 Π.Ε. ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	1			
3 Π.Ε. ΠΡΕΒΕΖΑΣ	2			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
1 Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ			1	1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ				
1 Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	2			
2 Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ	2		1	1
3 Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	2			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ				
1 Π.Ε. ΠΕΙΡΑΙΩΣ			2	2
2 Π.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ			1	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ				
1 Π.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	3			
2 Π.Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2			
3 Π.Ε. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2			
4 Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2			
5 Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ (ΔΑΟΚ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ)	2			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ				
1 Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	3	2	2	1
2 Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	3	2		
3 Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	3	2		
4 Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	3	2	2	1
ΣΥΝΟΛΟ	34	8	10	7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	Αστικός ιστός		Κεντρική αναγορά	
Π.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	2 ¹		3 ²	
Π.Ε. ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	2 ¹			
Π.Ε. ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	2 ¹			
Π.Ε. ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	2 ¹			
Π.Ε. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2 ¹			
Π.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	2 ¹			
Π.Ε. ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	2 ¹			
ΣΥΝΟΛΟ	14		3	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	76			

¹ Αναρτώνται σε δένδρα ξενιστές σε περιοχές εντός του αστικού ιστού με προτίμηση κοντά σε ανθοπωλεία

² Αναρτώνται εντός και περιφερειακά της κεντρικής αναγοράς (κύριοι ξενιστές: εσπεριδοειδή, τριανταφυλλιά, ροδιά, ροδακινιά, δαμασκηνιά, ρετινολαδιά, πυπεριά, μελιτζάνα)

Τελευταία ενημέρωση κειμένου: 4 Ιανουαρίου 2024

Α4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, ΕΙΚΟΝΕΣ

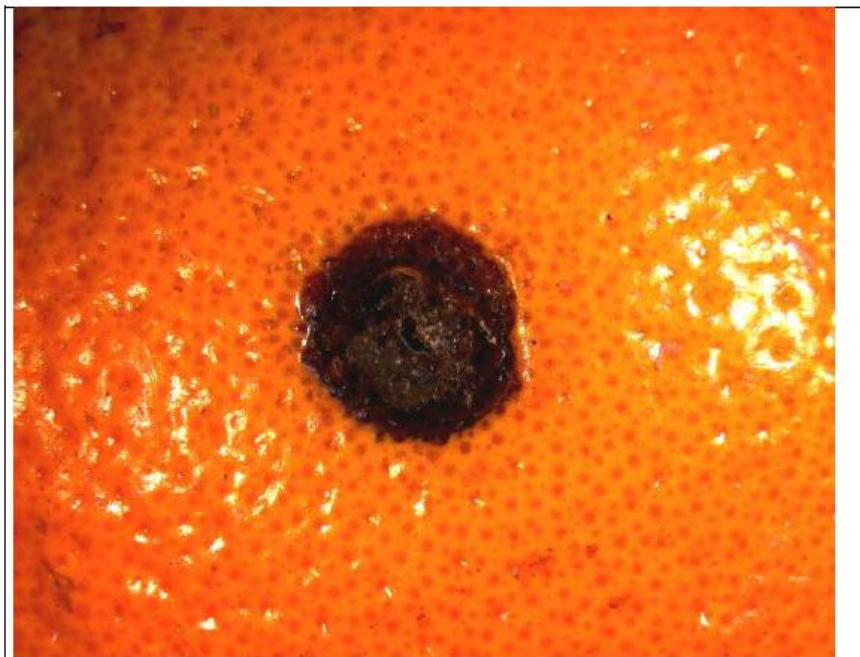
Εικόνα 1. Ενήλικο άτομο του *T. leucotreta*

Εικόνα 2. Ενήλικο αρσενικό άτομο του *T. leucotreta*

Εικόνα 3. Σύμπτωμα προσβολής σε πορτοκάλι από το *T. leucotreta*

Εικόνα 4. Προσβολή από προνύμφη *T. leucotreta* σε πορτοκάλι. Διακρίνεται η οπή εισόδου της προνύμφης.

Εικόνα 4. Πλήρως αναπτυγμένη προνύμφη σε πυτεριά.

Εικόνα 5 Προσβολή από *T. leucotreta* σε εσωτερικό πορτοκαλιού.

Σημ.: Οι Φωτογραφίες είναι από τον οργανισμό ΕΡΡΟ.

IIAPAPTHMA II

HARMFUL ORGANISM NOTIFICATION FORM

(Based on Annex of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)

1.	Notification from NPPO of:	
2.	Responsible Person:	-Name: -Telephone number: -Email:
3.	Report sent in (date):	
4.	Scientific name of the harmful organism (including as appropriate the pathovar):	
5.	Categorization of the pest (Quarantine pest, EU Annexes, EPPO A1/A2, Alert List, none):	
6.	Executive summary (Summary of the information in points 8 to 17) :	
7.	Deadlines for submission of notification (according to Article 32 of Commission Implementing Regulation 2019/1715/EU)	-(1) partial notification in accordance with Article 32(1) or 32(2) ☐ -(2) notification in accordance with Article 32(3) ☐ -(3) update of the notification in accordance with Article 32(4) ☐ -(4) closing note indicating the termination of the taken measures and the reasoning for such termination. ☐ Reasons for termination:.....

8.	Location of presence of harmful organism (give suitable and appropriate details):	-Administrative region:..... -Nomenclature of Eurostat territorial units (NUTS): -GPS coordinates: -Map(s):
9.	Reason for notification: (e.g First report / Updated situation / Eradication / New pest....)	
		-(1) first confirmed or suspected presence of the harmful organism in the territory of the Member State concerned ☐ -(2) confirmed or suspected appearance of the harmful organism in part of the territory of the Member State concerned, in which its presence was previously unknown. ☐ -(3) where applicable, indication that the harmful organism appeared in part of the territory of the Member State concerned, in which that harmful organism had been previously present but eradicated. ☐ -Other (please explain) ☐
10.	Pest status of the area where the harmful organism has been found present, after the official confirmation (Please indicate with explanatory note)	
		(1) Present: in all parts of the area concerned ☐ (2) Present: only in specific parts of the area concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the area where host plants are not grown ☐ (4) Present: under eradication ☐ (5) Present: under containment ☐

		(6) Present: at low prevalence ☐ (7) Absent: Pest found present but eradicated ☐ (8) Absent: Pest found present but no longer present for reasons other than eradication ☐ (9) Transient (the presence of the harmful organism is not expected to lead to establishment): non-actionable ☐ (10) Transient: actionable, under surveillance ☐ (11) Transient: actionable, under eradication ☐ (12) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
11.	Pest status in the Member State concerned <u>before</u> the official confirmation of the presence, or suspected presence, of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐ (2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐ (4) Present: Seasonally ☐ (5) Present: under eradication ☐ (6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐ (7) Present: at low prevalence ☐ (8) Absent: no pest records ☐

		(9) Absent: Pest eradicated ☐ (10) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication ☐ (11) Absent: Pest records invalid ☐ (12) Absent: Pest records unreliable ☐ (13) Absent: intercepted only ☐ (14) Transient: non-actionable ☐ (15) Transient: actionable, under surveillance ☐ (16) Transient: actionable, under eradication ☐ (17) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
12.	Pest status in the <u>Member State</u> concerned <u>after</u> the official confirmation of the presence of the harmful organism (Please indicate with explanatory note).	
		(1) Present: in all parts of the Member State concerned ☐ (2) Present: only in some parts of the Member State concerned ☐ (3) Present: in specific parts of the Member State, where host crop(s) are not grown ☐ (4) Present: Seasonally ☐ (5) Present: under eradication ☐ (6) Present: under containment, in case eradication is impossible ☐ (7) Present: at low prevalence ☐

		(8) Absent: Pest eradicated ☐ (9) Absent: Pest no longer present for reasons other than eradication (10) Absent: Pest records invalid (11) Absent: Pest records unreliable (12) Absent: intercepted only ☐ (13) Transient: non-actionable ☐ (14) Transient: actionable, under surveillance ☐ (15) Transient: actionable, under eradication ☐ (16) Other ☐
	<u>Explanatory note:</u>	
13.	Information relating to the finding, sampling, testing and confirmation of the harmful organism:	
	- Date of finding	
	- Date of official confirmation of the harmful organism's identity.	
	- How the presence or appearance of the harmful organism was found (Where applicable, indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate), and a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s). In the case of	(1) pest related official survey ☐ (2) survey related to an existing or eradicated outbreak of a harmful organism ☐ (3) phytosanitary inspections of any type ☐ (4) trace back and forward inspection related to the specific presence of the harmful organism concerned ☐ (5) official inspection for purposes other than phytosanitary ones ☐ (6) information submitted by professional operators, laboratories

	options (3) and (4), indication of the date of inspection(s), the description of the method of inspection (including details of the visual or other checks as appropriate). Possible submission of a short description of the site where the inspection took place, the findings of that inspection and picture(s)).	or other persons ☐ (7) scientific information ☐ (8) other (please specify) ☐
	- Sampling for laboratory analysis (information concerning the sampling procedure for laboratory analysis, including date, method, and sample size).	
	- Laboratory (name and the address of the laboratory(ies) involved in the identification of the harmful organism concerned).	
	- Diagnostic method. (information on the protocol used for the identification of the harmful organism)	
14.	Information related to the infested area, and the severity and source of the outbreak in that area.	
	- Size and delimitation of the infested area.	(1) infested surface (m2, ha, km2): (2) number of infested plants (pieces): (3) volume of infested plant products (tons, m3): (4) GPS coordinates, or any other specific description, of the delimitation of the infested area:
	- Characteristics of the infested area and its vicinity. (For each option, indication whether the respective infestation concerns one or more of the following elements:	(1) Open air – production area ☐ (1.1) field (arable, pasture) ☐ (1.2) orchard/vineyard ☐

plants for planting, other plants, or plant products).	(1.3) nursery ☐ (1.4) forest. ☐ (2) Open air – other ☐ (2.1) private garden ☐ (2.2) public sites ☐ (2.3) conservation area ☐ (2.4) wild plants in areas other than conservation areas ☐ (2.5) other, with specification of the particular case ☐ (3) Physically closed conditions ☐ (3.1) greenhouse ☐ (3.2) private site, other than greenhouse ☐ (3.3) public site, other than greenhouse ☐ (3.4) other, with specification of the particular case ☐
- Host plants in the infested area and its vicinity (Indication of the scientific name of host plants in that area. Additional information is possible concerning the density of host plants in the area, with reference to cultivation practices, specific characteristic of the habitats, or information about susceptible plant products, produced in the area).	
- Infested plant(s), plant product(s) and other object(s) (Indication of the scientific name of the infested host plant(s). Submission of the variety and, for plant products, the type of the commodity, as appropriate, is possible).	
- Vectors present in the area (the scientific name of the vectors at	

	least at genus level).	
15.	Severity of the outbreak.	
16.	Source of the outbreak.	
17.	Official phytosanitary measures.	
	- Adoption of official phytosanitary measures (In the case of establishment of a demarcated area, indication under options (1), (2) and (3), whether those measures are taken in or outside that area. In case of option (5), indication of the reason for not taking any official phytosanitary measures).	(1) Official phytosanitary measures in the form of chemical, biological or physical treatment have been taken ☐ (2) Official phytosanitary measures, other than measures in the form of chemical, biological or physical treatment, have been taken ☐ (3) Official phytosanitary measures will be taken ☐ (4) Decision on whether official phytosanitary measures will be taken is pending ☐ (5) No official phytosanitary measures. ☐
	- Date of adoption of the official phytosanitary measures (In case of temporary measures, indication of their expected duration).	
	- Identification of the area covered by the official phytosanitary measures (Indication of the method used to identify the area covered by the official phytosanitary measures. In case surveys were carried out, the results of those surveys).	
	- Objective of the official phytosanitary measures.	(1) eradication ☐ (2) containment, in case eradication is impossible ☐
	- Measures affecting the movement of goods (In the case of option (1), description of the measures).	(1) measures affect import into or movement within the Union of goods ☐ (2) measures do not affect import into or movement within the Union of goods ☐

	- Specific surveys (In case surveys are carried out as part of official phytosanitary measures, indication of their methodology, duration and scope).	
18.	Pest risk analysis / assessment (In case of options (3) and (4), description of the major findings, and attachment of the respective pest risk analysis or indication of the source where that analysis can be found).	(1) Pest risk assessment is not request for those pests referred to in points (a) and (b) of the first paragraph of Article 11, or subject to measures referred to in the second subparagraph of Article 30(1) of Regulation (EU) 2016/2031 ☐ (2) Pest risk analysis, or preliminary pest risk analysis, under development ☐ (3) Preliminary pest risk analysis exists ☐ (4) Pest risk analysis exists ☐ (5) Assessment of the risk presented by non – regulated pest was done by means other than a preliminary pest risk assessment ☐
19.	References/Links: (if available, provide references to publications/websites where the pest record has already been published and to other useful sources of information if the pest concerned is not well known)	
20.	Request to the Commission to submit the information of the notification to EPPO	Yes: ☐ No: ☐